SOBOTA
5 czerwca 1948 r.

CZYTELNIK

Nr 155 (1184) — Rok IV

Dziennik Zachodni

Wyd. ABCDEFG

Cena 5 zł

Węgiel amerykański toruje sobie drogę

Blokada Szwajcarii?

USA ograniczają tranzyt przez Niemcy

Berno. Władze amerykańskie w Niemczech i Austrii wprowadziły w tych dniach cały szereg zarządzeń administracyjnych, mających na celu utrudnienie stosunków handlowych Szwajcarii z krajami Europy wschodniej. Wiadomość ta wywołała w Szwajcarii wielkie wrażenie i powszechne oburzenie całej opinii publicznej.

W wielu dziennikach szwajcarskich wskazywano oddawna na wielkie znaczenie, jakie dla Szwajcarii posiadają stosunki gospodarcze z krajami Europy wschodniej.

Nierzadkie były głosy skierowane przeciwko planowi Marshalla, ograniczającemu suwerenność objętych nim krajów.

W ostatnim numerze dziennika „Vorwaerts" czytamy:

„Przyodziani w mundury wojskowe agenci trustów amerykańskich sabotują zupełnie jawnie tranzyt węgla i innych towarów, przesyłanych przez kraje wschodnio-europejskie do Szwajcarii w ramach zawartych z nimi traktatów".

Pismo dodaje, że Amerykanie wprowadzając w Niemczech zarządzenia hamujące tranzyt przez ten kraj i wymianę towarów między Szwajcarią i wschodnią Europą — mają na celu zmuszenie Szwajcarii do zakupu węgla i innych produktów po o wiele wyższych cenach, a przy tym nieraz gorszych, ze Stanów Zjednoczonych i państw, które znajdują się pod ich wpływem gospodarczym.

Proces o konfiskatę majątku Hitlera

Berlin (PAP). Sąd cywilny w Monachium ma wyznaczyć obrońcę z urzędu, który będzie reprezentował interesy Hitlera w procesie o konfiskatę jego majątku. W niemieckich kołach prawniczych uważa się, iż śmierć Hitlera została udowodniona i że nie będzie żadnych przeszkód prawniczych dla uznania go za zmarłego i dla skonfiskowania majątku, który po nim pozostał.

Przed zawieszeniem broni w Palestynie

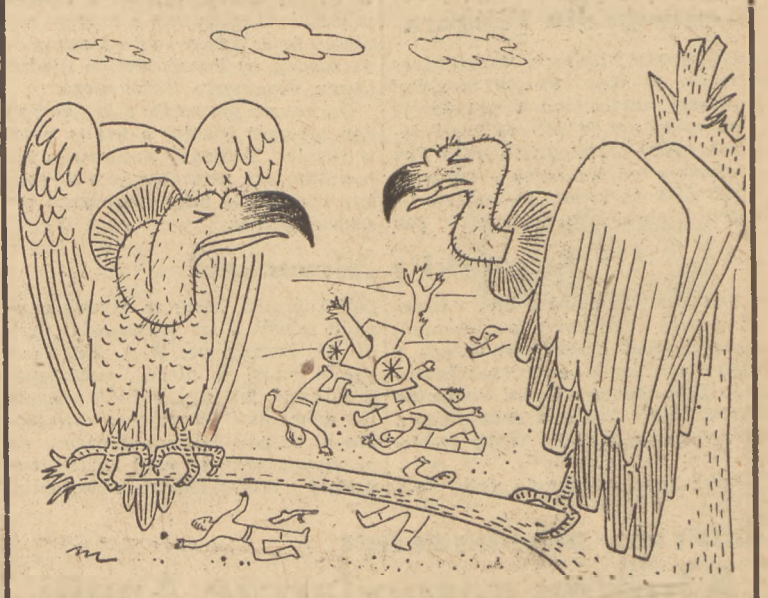

— *Słyszałeś? Podobno mają tutaj zakończyć walkę!*
— *Nic szkodzi. Jeszcze nam zostaje Grecja.*

Rys. Gwidon Miklaszewski

Uniknięto katastrofy lotniczej pod Berlinem

Protest gen. Dratwina

Berlin (PAP). Zastępca marszałka Sokołowskiego, gen. Dratwin wystosował do zastępcy gubernatora amerykańskiego gen. Haysa pismo z wyrazami protestu przeciwko eskortowaniu radzieckiego samolotu transportowego, znajdującego się w drodze z Berlina do Zurychu, przez myśliwce amerykańskie.

Gen. Dratwin stwierdza, że piloci amerykańscy naruszyli istniejące przepisy o komunikacji lotniczej i że tylko dzięki opanowaniu i doświadczeniu lotników radzieckich nie doszło do katastrofy. Eskortowanie transportowca radzieckiego jest tym bardziej niezrozumiałe, że amerykańskie władze lotnicze były zawiadomione o trasie jego lotu do Zurychu i udzieliły zezwolenia na przelot nad strefą amerykańską.

W końcu swego pisma gen. Dratwin wyraża nadzieję, iż władze amerykańskie podejmą odpowiednie kroki w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa przelotów, aby nie dopuścić w przyszłości do podobnych incydentów.

Dziś w numerze:

Michał Łucki

Rozmowy za deszczową kurtyną

Warunki konkursu

„List z wczasów"

(Szczegóły na stronie 3)

Uzdrowiska oczekują kuracjuszy

Warszawa (PAP). Zdrojowiska, stacje klimatyczne oraz kąpieliska morskie po przeprowadzeniu w okresie zimowym szeregu prac inwestycyjnych i remontowych **zdolne są do przyjęcia 600 tys. osób, w czasie trwania wszystkich czterech sezonów leczniczych.**

W okresie letnim uzdrowiska zdolne są wchłonąć ponad 350 tys. kuracjuszy, z czego Krynica — 67 tys., Busko — 12 tys., Ciechocinek — 17 tys., Szczawnica — 14 tys., Duszniki — 80 tys., Międzyzdroje — 16 tys.

Czwarty dzień procesu Fangora

Interesy firmy „Torpedo"

KATOWICE. — W czwartym dniu wielkiego procesu o sabotaż gospodarczy odpowiadał w dalszym ciągu na pytania prokuratury i obrony oskarżony Fangor. W toku pytań wyszło na jaw, że ponieważ oskarżony miał rzekomo prawo sprzedawać metal użytkowy prowadzono zbiórkę złomu w ten sposób aby było w nim jak najwięcej metalu użytkowego i bloków, które sprzedawano na wolnym rynku, zagarniając zyski do własnej kieszeni. Na pytanie jakie ilości złomu były zgłaszane w CSH Fangor tłumaczy, że były robione wykazy, które on czasem przeglądał, lecz dokładnie się w tym nie orientuje. Sensacyjnie brzmi odpowiedź na pytanie jak obliczano 10 proc. ze złomu, które wolno było sprzedawać hurtownikom. Fangor odpowiada, *że te 10 proc. ustalono „na oko"*. W toku pytań prokuratorów ustalono, że w związku z umową ze Zjedn. Metali Kolorowych w Warszawie firma „Torpedo" nie dostarczała surowca, rafinerii metali we Wrocławiu, a jednak zażądała prowizji produkcyjnej.

Zeznania oskarżonego Piechockiego

Po wyczerpaniu pytań obrony wśród wielkiego zainteresowania na sali przystępuje do składania zeznań oskarżony adwokat Jerzy Piechocki, b. kierownik działu metali w Centrali Surowców Hutniczych w Katowicach. Piechocki broni się z adwokacką swadą. Na wstępie tłumaczy swoją rolę w Krakowskim Towarzystwie Metalurgicznym, w którym za czasów okupacji był kierownikiem sprzedaży i rzekomo pomagał zatrudnionym tam pracownikom Polakom, narażając się Niemcom. Z Fangorem zetknął się dopiero w dwa tygodnie po zmagazynowaniu nadeszłych z Warszawy — wagonów złomu „Polthapu". Po raz drugi zetknął się z Fangorem już po wyzwoleniu Krakowa, kiedy zamierzał wyjechać do Katowic dla znalezienia sobie posady w przemyśle.

Fangor zaproponował mu wówczas w sposób bardzo protekcjonalny posadę w swojej firmie. O jakichkolwiek udziałach jednak nie było mowy. W Katowicach Pie-

(Ciąg dalszy na str. 2)

Londyn (PAP). 181 głosami przeciwko 28 izba lordów sprzeciwiła się uchwale Izby Gmin, powziętej w kwietniu br. w sprawie zniesienia kary śmierci za zabójstwo — na okres próbny 5 lat.

Odnośny projekt ustawy wróci obecnie do izby gmin.

W Wałbrzychu czy w Bolkowie

Gdzie powstanie miasto górnicze?

Wałbrzych (sar). W dniu 3 bm. odbyła się w Bolkowie Zdroju, pow. Jawor, konferencja z udziałem min. opieki społecznej Rusinka, wicemin. Ziem Odzyskanych Glucka, wicemin. przemysłu i handlu Salcewicza, wicemin. leśnictwa Borowego, dyrektorów i doradców Min. Przemysłu i Handlu, CZPW, CZPH, DZPW, ZZG, władz samorządowych Wałbrzycha i Bolkowa — dla zapoznania się z zagadnieniem mieszkaniowo-osiedleńczym tego rejonu i dla zbadania możliwości osiedlenia w Bolkowie górników wałbrzyskich.

Bolków liczący 1.800 mieszkańców **ma kilka tysięcy wolnych mieszkań i dlatego wysunięto koncepcję założenia tutaj osady górniczej.**

Główny referat wygłosił dyrektor CZPW inż. Gawędzki wskazując na możliwości dostarczenia **mieszkań górnikom, w tym 6 tysiącom reemigrantów z Francji,** którzy w przyszłości tutaj przyjadą. Trzeba by mianowicie przeprowadzić nową weryfikację mieszkań w Wałbrzychu, który dawniej miał 70 proc. górników, a dziś tylko 30 proc. i **utworzyć z niego miasto wyłącznie górnicze,** lub wedle drugiej koncepcji **stworzyć wzorowe osiedla górnicze w okolicy Wałbrzycha m. in. w Bolkowie, odległym ponad 30 km.**

Wybór koncepcji jest trudny i dlatego zagadnienie jest przedmiotem dalszych konferencji w siedzibie DZPW.

Nieudolni czy ślepi?

Brytyjczycy już nie liczą na „pomoc" USA

Londyn. (API) Liberalny „News Chronicle", komentując uchwałę komisji budżetowej Izby Reprezentantów o zmniejszeniu pomocy dla Europy o 25 proc., pisze, że *W. Brytania nie powinna liczyć na pomoc amerykańską, a raczej skoncentrować swe własne siły na powiększenie produkcji*". Tylko własny wysiłek może nam pomóc w wydźwignięciu się z obecnych trudności" — pisze dziennik.

Dziennik stwierdza również, że powodem tej obniżki może być *pogorszenie się stosunków brytyjsko-amerykańskich* w sprawie Palestyny oraz francusko-amerykańskich w sprawie Niemiec.

„W. Brytania — kończy dziennik — powinna zastanowić się nad tym ostrzeżeniem — pracować ciężej i bardziej wydatnie niż obecnie".

„Pomoc" amerykańska dla Europy została zredukowana z 5.300 milionów na 5.050 milionów dolarów, przy czym musi ona wystarczyć na 15 miesięcy, a nie na 12, jak ustalono poprzednio. Obniżka dotknęła również Triest, któremu cofnięto preliminowane początkowo 20 milionów dolarów.

Jeżeli uchwała komisji budżetowej zostanie zaaprobowana przez samą Izbę Reprezentantów, oznaczać to będzie całkowite skreślenie 150 milionów dolarów na odbudowę Japonii, oraz znaczne zredukowanie „pomocy" dla Grecji i Turcji. Jeden z członków komisji skrytykował „socjalistyczny rząd brytyjski" za nieudolność w zużytkowaniu „pomocy" amerykańskiej. Inny kongresman podkreślił, że większa część tej „pomocy" została dotychczas zmarnowana.

Bezkrwawa rewolucja w Paragwaju

Buenos Aires (API). W sposób stosunkowo łagodny, jak na stosunki południowo - amerykańskie, odbyła się w Paragwaju rewolucja, o której szczegóły dopiero obecnie zaczynają nadchodzić.

Okazuje się, że organizacja Guion Rojo obaliła rząd prezydenta Morinigo i wybrała na tymczasowego prezydenta przewodniczącego sądu najwyższego, Prutosa. Będzie on urzędować do 15 sierpnia, po czym stanowisko to obejmie Natalicio Gonzales, przewidziany już uprzednio na prezydenta. Rewolucja — jak wynika z doniesień — odbyła się bez rozlewu krwi.

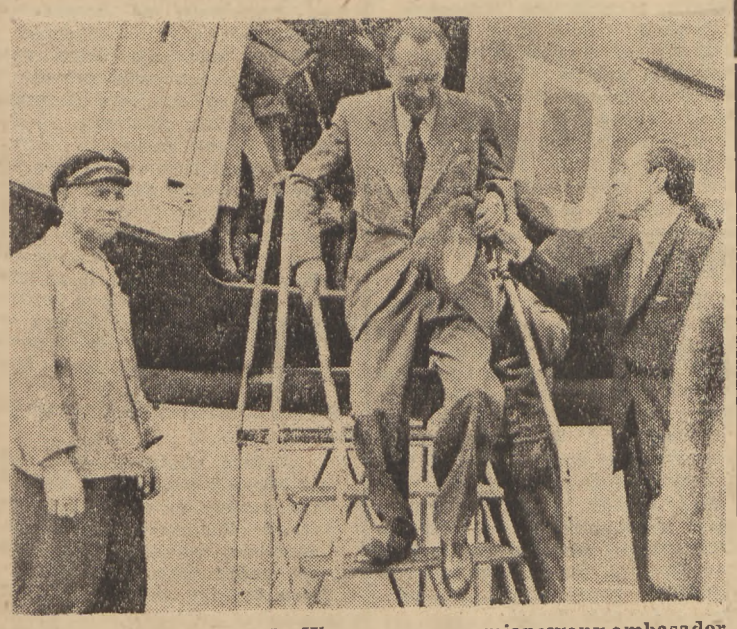

W dniu 1 bm. przybył do Warszawy nowomianowany ambasador czechosłowacki, Frantisek Pisek. Amb. Piska powitali na lotnisku warszawskim dyr. protokołu dyplomatycznego, Gubrynowicz i członkowie ambasady czechosłowackiej w Warszawie.

Foto dla „Dziennika Zachodniego"

Dni Torunia

Toruń (PAP). Komitet Wykonawczy „Dni Torunia" ustalił termin rozpoczęcia „Dni Torunia" na 5 września br. W związku z tym podjęto przebudowę i remont gmachu, w którym mieścić się będą: Wystawa ogrodnicza, wystawa pszczelarska i targi miodne.

Program imprez „Dni Torunia" przewiduje m. in. występy zespołu operowego, koncerty, popisy chórów, rewie mód, wystawę grafiki i wystawę witryn sklepowych.

Polskie parowozy dla Bułgarii

Warszawa (API). W ciągu 4 miesięcy br. **eksport wyrobów Polskiego Przemysłu Metalowego do Bułgarii osiągnął wartość ponad 260.000 dolarów.**

M. in. Bułgaria otrzymała w tym okresie znaczną ilość parowozów wąskotorowych, nawierzchnie kolejowe, części zapasowe taboru kolejowego oraz rury wodociągowe, łączniki metalowe, narzędzia rolnicze itp.

Wartość wykonywanych obecnie w kraju na zlecenie Bułgarii wyrobów metalowych sięga sumy 2,1 miliona dolarów amerykańskich. Poza wysyłanymi w rb. asortymentami towarów, produkujemy obecnie dla Bułgarii butle stalowe, pługi i części pługowe, walce drogowe, wagoniki wąskotorowe oraz różne maszyny, a wśród nich różnego typu obrabiarki (frezarki, karuzelówki, tokarki itp.).

Ponadto w najbliższym czasie wyślemy do Bułgarii zamówione przez nią gotowe konstrukcje mostowe.

Wielkie trzęsienie ziemi

Nankin (ob. wł.). Jak donosi agencja chińska „Central News", olbrzymia w swych rozmiarach katastrofa zdarzyła się w prowincji Cing Hai. W okolicy Lihua nastąpiło straszne trzęsienie ziemi. W katastrofie tej **800 osób zostało zabitych, a miasteczko Lihua zostało prawie zmiecione z powierzchni ziemi.**

Dotychczas brak szczegółowych i oficjalnych wiadomości na temat katastrofy, gdyż wszelka komunikacja została przerwana. (g)

Dar dla warszawskiego Zoo

25 egzotycznych zwierząt

Gdynia (PAP). Niecodzienny ładunek przybywa na pokładzie S/S „Śląsk" do Gdyni. Dla Ogrodu Zoologicznego w Warszawie statek przywozi 15 klatek z cennym darem w postaci **25 ciekawych okazów fauny australijskiej, afrykańskiej, azjatyckiej i południowo-europejskiej.** Jest to wspólny dar zarządów ogrodów zoologicznych kilku stolic i miast Europy.

Dary pochodzą: z Lonynu — jedna para kangurów, z Paryża — jedna para muflonów (egzotyczne owce), z Antwerpii — 15 różnych małp i jeden tryton, z Rotterdamu — 3 węże boa-dusiciele, z Bazylei — jedna para lam tybetańskich.

Ładunek został przywieziony z Antwerpii. Dyrekcja GAL, pragnąc przyjść z pomocą zarządowi Ogrodu Zoologicznego w Warszawie, nie pobrała frachtu za ładunek.

Z całej Polski

POZNAŃ. Główne warszt. DOKP w Poznaniu odremontowały w tych dniach tysięczny tender. Równocześnie z warsztatów wyszedł 1.323-ci parowóz.

WARSZAWA. Zarząd Główny PCK w Warszawie otrzymał od Polskiego Białego Krzyża w Baltimore (USA) ruchomy ambulans, wyposażony w najnowsze aparaty.

KRAKÓW. Krakowski Sąd Okręgowy rozpatruje w rewizji sprawę konfidentki gestapo, Ireny Gawdzikowej-Matowskiej, skazanej uprzednio na 10 lat więzienia. Sąd Najwyższy wyrok ten uchylił.

WROCŁAW. Na terenie wielkiego dziedzińca na wystawie Z.O. we Wrocławiu przystąpiono do budowy chodnika kopalni węgla, w którym przedstawiona będzie praca górników.

GDYNIA. Do Gdyni nadszedł nowy transport 125 domków fińskich.

Czwarty dzień procesu Fangora

Interesy firmy „Torpedo"

(Dokończenie ze strony 1)

chocki zetknął się ze swoim kolegą dyr. Przybyłowskim, który później znalazł mu posadę w Centrali Surowców Hutniczych, gdzie początkowo zajmował się skupem surowców wyłącznie dla hut.

Koncesja dla Fangora

Oskarżony Piechocki tłumaczy, że nie wie od kogo Fangor otrzymał koncesję hurtownika i podaje, że sam byłby mu ją dał nie popełniając żadnego przestępstwa, gdyż Fangor znany był w sferach przemysłowych jako doskonały fachowiec. Udzielił zlecenia na dostawę 80 ton łusek mosiężnych firmie „Torpedo" na zapotrzebowanie walcowni w Dziedzicach, płacąc przy tym według oficjalnego cennika, którego musiał się trzymać. Jeśli chodzi o antymon i miedź fosforową kupił je w dobrej wierze (!), gdyż Fangor przedstawił rachunek, z którego wynikało że antymon i miedź zakupione zostały od Południowego Zjednoczenia Przemysłu Metalowego.

Oskarżony przyznaje dalej, że Fangor zabiegał później o to,aby objął w firmie „Torpedo" stanowisko kierownika, lecz pertraktacje w tej sprawie rozbiły się przy omawianiu wysokości pensji.

Stosunki z Niemcami

Ponieważ na dzień 3 bm. wezwanych było kilku świadków pozamiejscowych Sąd przesłuchał trzech z nich a mianowicie świadka *Wincentego Taborskiego z Łodzi, Romualda Strobla z Krakowa i Arnojesego z Wrocławia, urzędnika firmy Meissner.*

Najciekawsze zeznania złożył świadek Taborski, który w okresie okupacji mieszkał w Warszawie przy ul. Malczewskiego. *W r. 1940 Fangor wynajął u niego mieszkanie przy czym jak się później okazało już wówczas miał pismo z niemieckiego urzędu kwaterunkowego na podstawie którego miał sobie wyszukać jakiekolwiek mieszkanie.*

Świadek zeznał dalej, że z Fangorem nie utrzymywał żadnych bliższych stosunków. Sąsiadów jednak uderzało, że w domu Fangorów panował dobrobyt, a córki ich przywoziły żywność.

Miało się wrażenie, że Fangorowie nie żyją pod takim strachem jak inni Polacy. *Wiedziano również, że Fangor ma pewne stosunki z Niemcami,* gdyż świadek sam widział umundurowanych Niemców, którzy przyszli do Fangora, a oprócz tego bywali tam i Niemcy-cywile.

Dalsze zeznania

Po zarządzonej przez Sąd przerwie w godzinach popołudniowych oskarżony Piechocki składał w dalszym ciągu swoje zeznania, tłumacząc sposób udzielania zleceń na dostawy złomu oraz system obliczania należności za poszczególne metale, oparty o cennik ustalony według cen przedwojennych z zastosowaniem mnożnika 10. Zaprzecza jakoby stał w bliskim kontakcie z firmą „Torpedo" i twierdzi, że dowiedziawszy się, iż niektórzy urzędnicy kontaktują się z tą firmą, a przede wszystkim z Adamczykiem, bądź to przesuwał ich na inne stanowiska, bądź zwalniał, jak to miało miejsce z Kiełtyką i Szypułą.

Stwierdza dalej, że od czasu, gdy nie przyjął posady kierownika w firmie „Torpedo" ze względu na to, że Fangor nie chciał dać mu odpowiednio wysokiej pensji stał się ofiarą plotek, które krążyły po Katowicach, a miały swoje źródło w firmie „Torpedo". Był dla niej niewygodny, bo chciał prowadzić sprawy należycie, czego dowodem może być fakt, że on sam przyczynił się do cofnięcia Fangorowi koncesji hurtowniczej na terenie wrocławskim z chwilą kiedy stwierdził, iż „Torpedo" nie rozwinęło tam żadnej działalności.

Na przedłużenie koncesji hurtowniczej na woj. śląsko-dąbrowskie nie miał żadnego wpływu. Niejedno krotnie przestrzegał urzędników aby nie dali się wciągnąć przez firmę w żadne transakcje ostrzegając ich że są to starzy fachowcy, którzy mogą ich uwikłać. Nie stosujących się do jego przestróg usuwał i to było powodem, że usunięci urzędnicy w porozumieniu z firmą „Torpedo" z zemsty urządzili na niego nagonkę. Wyładunek metali z dostaw UNRRA w magazynach firmy „Torpedo" tłumaczy tym, że Centrala Surowców Hutniczych nie miała własnych składnic.

Wykrętne tłumaczenia

Jeśli chodzi o wysunięty w akcji oskarżenia zarzut, *że podważał zaufanie do umów handlowych zawartych między Polską i Zw. Radzieckim* oskarżony tłumaczył się bardzo niejasno i wykrętnie. W końcu swoich zeznań podkreśla, że do sabotażu nie przyznaje się, gdyż starał się pracować sumiennie a jeśli były jakieś uchybienia prosi Sąd o wzięcie pod uwagę wszystkich okoliczności łagodzących.

Z kolei prokurator Szauber wnosi o powołanie na świadków naczelnego dyrektora CZPH inż. Borejdę oraz dyr. Gregorczyka. Również obrona prosi o powołanie kilku dalszych świadków. Sąd po naradzie uwzględnia wniosek prokuratora, a częściowo i wniosek obrony.

Oświadczenie marsz. Sokołowskiego

Rada Ludowa walczy o jedność Niemiec

Berlin (obsł. wł.). W swym przemówieniu wygłoszonym przed delegatami niemieckiej partii chrześcijańskiej, marszałek Sokołowski, komendant w radzieckiej strefie okupacyjnej, powiedział, że Rada Ludowa jest organizmem demokratycznym dla całości Niemiec. Obowiązkiem jej jest zorganizowanie walki dla jedności niemieckiej i sprawiedliwego pokoju. Organizacja ta — oznajmił marsz. Sokołowski — nie może osiągnąć swego celu jeżeli działalność jej ograniczona jest do jednej strefy.

Polityka separatystyczna trzech państw zachodnich pogorszyła sytuację w Niemczech — dodał marszałek.

Na zakończenie marsz. Sokołowski podkreślił wielkie znaczenie współpracy gospodarczej radzieckiej strefy okupacyjnej z państwami demokratycznymi Europy środkowej i południowo-wschodniej. (g)

Deficyt dewizowy w Australii

Canberra. (obsł. wł.) Australia podobnie jak inne kraje zachodnie obawia się wielkiej infiltracji kapitałów amerykańskich do Australii. Premier Chiffley oświadczył na konferencji prasowej, że Australia będzie musiała zwiększyć swe zakupy w Europie, szczególnie we Francji, Włoszech, Czechosłowacji i Skandynawii. Okazało się, że za ubiegły rok finansowy, deficyt dewiz amerykańskich wynosi około 50 milionów dolarów. *(g.)*

Cenny dar dla Muzeum Narodowego

Warszawa (SAP). Znany zbieracz dzieł sztuki Tadeusz Wierzejski przekazał ministrowi Kultury i Sztuki na rzecz Muzeum Narodowego bezcenne zbiory dzieł sztuki, obejmujące 90 niezwykle rzadkich eksponatów.

Wśród eksponatów, które pochodzą z XVII i XVIII wieku, znajdują się rzadkie okazy polskiego przemysłu artystycznego tych czasów, staropolskie łyżki, płótna, akwarele itp. Min. Dybowski w uznaniu zasług Wierzejskiego udekorował go Złotym Krzyżem Zasługi nadanym przez Prezydenta RP.

Wzrosły ceny - zmniejszyły się płace

Kłopoty gospodarcze Anglii

Londyn (PAP) Z danych opublikowanych przez brytyjskie ministerstwo pracy wynika, że od czerwca r. ub. *ceny w Anglii wzrosły o 8 proc., podczas gdy płace podwyższono tylko o 5 proc.* Jak powszechnie stwierdzono, w ostatnich tygodniach *handel w kraju znacznie osłabł,* wskutek czego po raz pierwszy od zakończenia wojny w sklepach nagromadziły się większe ilości artykułów pierwszej potrzeby.

„Financial Times" donosi, że obniżenie siły nabywczej ludności odbiło się w szczególności na handlu sprzętem radiowym oraz artykułami gospodarstwa domowego. Zbyt towarów w tych działach zmniejszył się znacznie od chwili podwyższenia podatków.

Spadła frekwencja w lokalach widowiskowych i w uzdrowiskach oraz liczba podróżujących. Zwiększenie ilości kuponów na odzież, rozdawanych ludności, nie przyczyniło się do ożywienia handlu w tej branży.

Aktorzy - kolaboranci stanęli przed sądem w Warszawie

Warszawa (PAP). Na zlecenie pełnomocnika do spraw ścigania kolaboracjonistów, prokuratura Sądu Okręgowego w Warszawie prowadzi dochodzenie przeciw aktorom polskim, którzy brali udział w realizacji niemieckiego filmu propagandowego pt. „Heimkehr".

Treścią owego filmu, nakręconego w r. 1942 były rzekome bestialstwa dokonywane przez Polaków na mniejszości niemieckiej w okresie międzywojennym. Rolę Polaków odtwarzali m. in. Bogusław Samborski, Juliusz Łuszczewski, Stanisław Jarocki i Stefan Gołczewski. Aktorzy ci stoją pod zarzutem działania na szkodę narodu polskiego, przez współdziałanie we wrogiej polskości propagandzie niemieckiej.

„Żelazne płuca" w czeskim uzdrowisku

Praga (ZAP). Urządzenia lecznicze uzdrowiska czeskiego Janskie Laznie zostały wzbogacone cennym darem Amerykańskiego Czerwonego Krzyża. Są to tzw. „żelazne płuca", czyli aparat, który umożliwia sztucznie oddychanie choremu, który skutkiem częściowego paraliżu o własnych siłach oddychać by nie mógł.

Rezolucja młodzieży katolickiej

w sprawie listu Papieża do biskupów niemieckich

Łódź (PAP). W siedzibie łódzkiej młodzieży akademickiej organizacji katolickiej „Caritas Akademica" odbyło się zebranie dyskusyjne, poświęcone listowi Papieża Piusa XII do biskupów niemieckich. Obecnych było ponad 2.300 studentów wyższych uczelni w Łodzi.

Zebranie zagaił ks. dr T. Rostworowski, który wskazał konieczność dokładnego zapoznania się z treścią listu głowy Kościoła Katolickiego do biskupów niemieckich. Zdaniem ks. Rostworowskiego, niektóre opinie Papieża, wyrażone w omawianym liście, są powodowane tym, że Watykan jest źle poinformowany o rzeczywistym stanie rzeczy.

W żywej dyskusji mówcy podkreślali, że list Papieża do biskupów niemieckich wywołał w całym społeczeństwie polskim rozgoryczenie, ze względu na zawartą w nim treść: godzącą w interesy narodu i państwa polskiego.

Na zakończenie zebrania studenci uchwalili rezolucję, która podkreśla m. in., że postawa społeczeństwa polskiego w sprawie granic Polski na Odrze i Nysie jest jednolita i zdecydowana. W tym jednolitym froncie nie brak także i tysięcy księży, którzy w okresie najcięższej okupacji złożyli dowody swego patriotyzmu i oddania sprawie niepodległości. Polska akademicka młodzież katolicka, trwając przy wierze swych ojców, którzy z pieśnią o Bogurodzicy na ustach bronili granic Polski, wyraża głębokie ubolewanie wobec proniemieckiej orientacji stolicy apostolskiej.

Ożywiona działalność hr. Bernadotte

Wojska Izraela w ofensywie

Tel - Aviv. (API). Najnowszy komunikat dowództwa wojsk Izraela donosi, że **wojska żydowskie zdobyły miasto Jenin,** położone o 40 km na północny wschód od Tel - Avivu. Miasto to leży w arabskiej części Palestyny, niedaleko od Tulkarm i Nablus zajętych w ub. tygodniu przez wojska irackie.

Komunikat żydowski z nocy stwierdza, że **oddziały egipskie operujące na południe od Tel-Avivu w Isdud, zostały całkowicie otoczone przez wojska Izraela.** Komunikat donosi także o bombardowaniu Nablus — głównego ośrodka koncentracji wojsk arabskich, w trójkącie na północny wschód od Tel-Avivu. Trafiono bezpośrednio kwaterę żandarmerii arabskiej. I bombowiec egipski został zestrzelony. Ponadto strącono nad Tel-Avivem 2 samoloty egipskie typu Lakota.

W Jerozolimie trwało wczoraj chwilowe zawieszenie broni. Rozjemca ONZ w Palestynie, hr. Bernadotte, przejawia tymczasem ożywioną działalność, konferując z przedstawicielami obu stron. — Wczoraj przeprowadził on rozmowy z rządem egipskim, a następnie przybywszy do Haify odbył dłuższą konferencję z ministrem spraw zagr., Shertokiem. Z kolei Bernadotte udał się do Ammanu, gdzie spędził prawie 2 godziny w pałacu króla Abdullaha, konferując z transjordańskim ministrem spraw zagr., po czym odleciał do Bejrutu. W południe powrócił z powrotem do Kairu.

Rząd żydowski zaprotestował wobec hr. Bernadotte z powodu decyzji brytyjskiej tymczasowego wstrzymania emigracji żydowskiej z Cypru. Rząd Izraela podkreśla, że decyzja ta jest bezprawna, ponieważ jak dotąd, żadna ze stron nie wprowadziła jeszcze w życie postanowienia o rozejmie, na który w zasadzie zgodzili się zarówno Żydzi jak i Arabowie.

Piękny rezerwat na Mazurach

Jezioro „Siedmiu Wysp"

Olsztyn (ZAP). Zarządzeniem wojewody olsztyńskiego **jezioro „Siedmiu Wysp"** położone w gm. Bobrowo pow. Kętrzyn **uznane zostało za rezerwat natury.** Teren obejmuje całe jezioro „Siedmiu Wysp" wraz z przylegającym do niego pasmem wybrzeża o szerokości 300 mtr. i, na południe, lasy, należące do nadl. Gorzelice oraz 22 osiedla gromady Dolina, 3 osiedla w gromadzie Jeziorany i majątek Jeziorany.

Na wymienionym wyżej terenie ochronnym nie wolno uprawiać polowania, łowienia, płoszenia ptactwa, rybołówstwa, jeżdżenia łodziami i innymi środkami przewozowymi, niszczenia roślin i zbierania płodów leśnych. **Zarządzenie to zostało wydane, ponieważ na jeziorze „Siedmiu Wysp" mają siedzibę łabędzie, kormorany i inne rzadkie okazy ptactwa.**

WARSZAWA. (PAP). W Teatrze Narodowym w Pradze odbyła się w tych dniach premiera baletu Jana Maklakiewicza „Cagliostro w Warszawie"

Zbrodniarze mają protektorów

Cofnięto zezwolenia ekstradycyjne

Warszawa (PAP). Jak komunikuje główna komisja badania zbrodni niemieckich w Polsce, do trybunału ekstradycyjnego w Hamburgu (dawniej działającego w Helford) wpłynęło dotychczas 35 spraw z oskarżenia polskiego.

W 8 sprawach trybunał odmówił ekstradycji bez podania motywów. Pozostałe sprawy są często odraczane. **Władze polskie uzyskały dotychczas tylko jedno zezwolenie ekstradycyjne.**

Główna komisja podkreśla, że **władze brytyjskie udzieliły swego czasu zezwoleń na ekstradycje wszystkich tych 35 zbrodniarzy, później zaś zezwolenie cofnęły bez podania powodów.**

O wyłączenie z pasa granicznego Szklarskiej Poręby i Karpacza

Jelenia Góra (js). Szereg uzdrowisk i stacji klimatycznych położonych w pobliżu granicy czeskiej jak Wieniec Zdrój, Kudowa i inne zostały w swoim czasie wyłączone z pasa granicznego. Należałoby obecnie wszcząć odpowiednią akcję celem uzyskania podobnego wyłączenia dla Szklarskiej Poręby, Metejkowic, Karpacza.

Potrzebę takiej akcji dyktują względy turystyczne, a od jej powodzenia zależeć będzie w niemniejszej mierze frekwencja turystów i wczasowiczów. Wiadomo, że w pasie przygranicznym obowiązują pewne rygoryzatyczne przepisy, które mogą niejednego zniechęcić do przyjazdu.

Przegląd prasy

Niebezpieczna porażka

Wyniki konferencji londyńskiej przyjęte zostały z niezadowoleniem przez komentatorów francuskich. Dzienniki podkreślają ustępstwa rządu francuskiego i wskazują na niebezpieczeństwo, wynikające z faktu podziału Niemiec i groźby odrodzenia niemieckiego potencjału wojskowego.

Skrajnie prawicowy dziennik „*Aurore*" pisze:

„Francja poniosła w Londynie porażkę, jakiej od dawna nie zna dyplomacja francuska. Porażka ta dotyczy nie tylko prestiżu Francji, lecz również pociąga za sobą poważne niebezpieczeństwo. Anglia i Ameryka usiłują rozpętać burzę, której konsekwencje poniesie przede wszystkim Francja".

„*Le Matin*" zaznacza:

„Rządy niemieckie zadecydują o ordynacji wyborczej do konstytuanty. Pod etykietą partii katolickich i socjal-demokratycznej zobaczymy maszerujący Wehrwolff ze sztandarem rewanżu".

„*Figaro*" krytykuje ostro rząd francuski za zatajenie prawdy o przebiegu narad londyńskich przed francuską opinią publiczną.

„*Franc Tireur*" podaje:

„Francja kapitulowała na całej linii wobec Stanów Zjednoczonych. Bidault pozwolił Anglosasom na rozbicie Niemiec, nie licząc się z konsekwencjami. Zagłębie Ruhry zostało w istocie rzeczy pozostawione kompetencji Amerykanów, którzy jawnie zmierzają do wzmocnienia potencjału przemysłowego Niemiec".

Katolicki dziennik „*La Croix*" pisze:

„Należy ubolewać nad tym, że opinia francuska nie była informowana o przebiegu konferencji londyńskiej. Odnosimy wrażenie, że postawiono Francję wobec faktu dokonanego.

„*Paris Presse*" stwierdza, że francuska opinia publiczna wysuwa poważne zastrzeżenia wobec uchwał londyńskich. Dziennik podkreśla, że nie wiadomo, czy zgromadzenie narodowe udzieli swej aprobaty polityce ministra Bidault.

ZSRR zredukował odszkodowania fińskie

Entuzjazm w Helsinkach

Helsinki. (API) Związek Radziecki — na prośbę rządu fińskiego — zgodził się zredukować odszkodowania Finlandii o połowę. Wobec tego, Finlandia zapłaci obecnie tylko 70 milionów dolarów. Ponadto ZSRR udzielił Finlandii pożyczki w wysokości 5 milionów dolarów.

Injcjatywa w tej sprawie wyszła od trzech ministrów komunistycznych — b. ministra spraw wewnętrznych, Leino, Yanhunena, ministra opieki społecznej i Munro — ministra zaopatrzenia, którzy w dn. 19 maja zwrócili się do gabinetu fińskiego o wystosowanie prośby do rządu ZSRR w sprawie zmniejszenia odszkodowań o połowę. Poseł sowiecki w Helsinkach — Sawonenkow wręczył wczoraj notę rządowi fińskiemu, w której rząd ZSRR wyraża zgodę na tę prośbę.

Wczoraj odbył się pod auspicjami Towarzystwa Przyjaźni Sowiecko-Fińskiej w Helsinkach wielki wiec, na którym przemawiał premier Pekkala. Premier wyraził wdzięczność dla ZSRR za wspaniałomyślne stanowisko ZSRR i podkreślił konieczność utrzymania jak najlepszych sąsiedzkich stosunków między obu państwami. Premier przypomniał antyradziecką politykę w okresie przedwojennym i wskazał na jej zgubne rezultaty dla Finlandii.

Pekkala potępił niektóre koła w parlamencie fińskim, a szczególnie stanowisko 11 posłów, którzy głosowali przeciwko ratyfikacji traktatu z ZSRR.

Ludność, zgromadzona na wiecu udała się następnie pod budynek poselstwa sowieckiego, gdzie urządziła długotrwałą owację.

Wiele dzienników wydało wczoraj dodatki nadzwyczajne. Cała prasa pisze z wdzięcznością o zgodzie ZSRR na zmniejszenie reparacji.

Zaniepokojenie w Berlinie

Odrębna waluta w prowadzi chaos

Berlin (PAP) W berlińskich kołach samorządowych panuje duże zaniepokojenie w związku z planami wprowadzenia odrębnej reformy walutowej w Niemczech zachodnich. Już teraz rozliczenia z poszczególnymi strefami za dostarczoną żywność nasuwają magistratowi Berlina poważne trudności, które stałyby się wręcz nie do pokonania, gdyby Niemcy zostały przedzielone barierą walutową. Projekt wprowadzenia dla Berlina specjalnej waluty z herbem miasta, niedźwiedziem na banknotach, jeszcze bardziej powiększyłby chaos i mógłby doprowadzić do całkowitego sparaliżowania ruchu handlowego w mieście. Główny berliński urząd żywnościowy ma już dzisiaj 200 milionów marek długów za dostarczone przez strefy zachodnie towary, a w razie wprowadzenia reformy walutowej nie byłby w stanie pokryć swych zobowiązań.

Lekarze - zbrodniarze

Norymberga (obsł. wł.). Jak donosi korespondent Reutera z Norymbergi wykonano wyrok śmierci przez powieszenie na siedmiu lekarzach faszystowskich, oskarżonych o zbrodnie, brutalność i nieludzkie traktowanie.

Wśród skazanych na śmierć lekarzy hitlerowskich znajduje się również osobisty lekarz Hitlera.

Skrót telegraficzny

CIESZYN CZESKI. Z terenu Zaolzia wyjechała już pierwsza partia dzieci polskich i czeskich, które udały się na wypoczynek i leczenie do uzdrowiska w Kryjowicach koło Opawy.

BUDAPESZT. Węgierska agencja prasowa MPB donosi, że rząd Węgier uznał oficjalnie państwo Izrael.

BUKARESZT. Według wiadomości z kół bliskich rumuńskiego ministerstwa spraw zagranicznych, rząd Rumunii ma zamiar uznać w najbliższej przyszłości nowe państwo żydowskie Izrael.

AŁMA ATA. (SAP.) Republika Kazachstańska realizuje plan elektryfikacji kolektywnych gospodarstw rolnych. Budowa 600 elektrowni jest w pełnym toku.

„Na wozie i pod wozem"

W najbliższych dniach rozpoczynamy druk wspomnień T. T. Jeża (Zygmunta Miłkowskiego) z kampanii węgierskiej w latach 1848—49 pt. „Na wozie i pod wozem". Są to przygody, opisane niezwykle ciekawie, zajmująco i z humorem. Czytać się je będzie jak najbardziej zajmującą powieść.

Michał Łucki

Wołoskie a włoskie (2)

Rozmowy za deszczową kurtyną

(Od specjalnego wysłannika »Dziennika Zachodniego«)

Ostrawa, w dniu wyborów.

Deszcz, deszcz ... Wszystko spowite deszczem. Wśród wzgórz, jak w głębokich misach, mokną podbeskidzkie, wołoskie wioski.

— Mała dygresja — przerywa nasza czeska koleżanka rozmowę o wyborach — czy wie, pan jak na wsi wołoskiej chłopak wyznaje miłość dziewczynie?

Koleżanka pokazuje nam wysoki, lśniący maszt przed jednym z domów, na szczycie udekorowany girlandą i małą choinką. Nieco dalej widnieje jeszcze jeden. Mają chyba z 30 m wysokości.

— To jest — „maj". W nocy na 1 maja zakochany wraz z kolegami zakrada się do ogrodu i pod oknem bogdanki wznosi zawczasu przygotowany maszt świerkowy, starannie oczyszczony z kory. Stara się o to, by jego „maj" był jak najwyższy. Spodziewa się, że z rana serduszko jej powie, kto to uczynił ...

— A jeśli zakochanych jest więcej?

— O, niekiedy kilka grup spotyka się tej nocy pod oknem

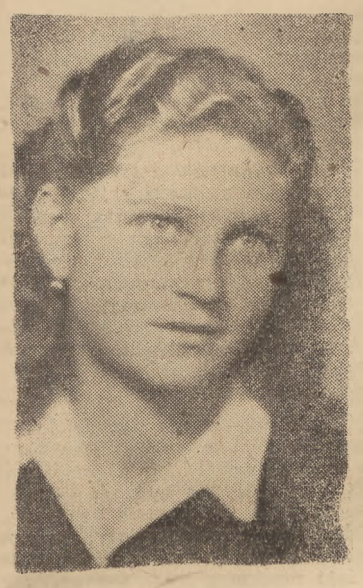

W Mistku kandyduje 24-letnia Vlasta Horklova-Damkova, żona drobnego rolnika w Bruszperku, popularna działaczka młodzieżowa i kobieca.

wiejskiej piękności i wybucha gwałtowna bójka. Bywa też, że ktoś o kilka godzin później „maj" ukradnie i przeniesie pod inne okno. Dlatego zakochany wraz z kolegami czuwa do rana w ukryciu nad swoim „majem"... Jeśli dopilnował — „maj" ścięty zostanie dopiero w końcu miesiąca w czasie wielkiego festynu.

— Czy nie byłoby prościej wyznać miłość zwyczajnie — słowami?

— Wie pan, to świetny pomysł racjonalizatorski. Nie wpadło im to dotychczas do głowy ...

* * *

Dwupiętrowa, nowoczesna szkoła wiejska. Na parterze i na piętrze 2 lokale wyborcze — wieś liczy ponad 1.200 wyborców, a obwód jej wynosi 34 km; domy rozsiane są z rzadka, ziemia jest licha, podgórska, dużo lasów, łąk i nieużytków. Jesteśmy w Wołoskiej Bystrzycy.

W pierwszym lokalu wyborczym przewodniczy przedstawiciel stronnictwa ludowego, zastępcą jest nauczyciel, członek partii narodowo - socjalistycznej, rozwiązanej tu po lutym (w 1946 r. zdołała zebrać zaledwie 80 głosów). W drugim lokalu wyborczym przewodniczy bezpartyjny rolnik, zastępcą jest socjal-demokrata.

— W 1946 r. — mówi nam przewodniczący w pierwszym lokalu — ludowcy osiągnęli 65 proc. głosów. Teraz Front Narodowy zdobędzie nie mniej, niż 75 proc. **Ludzie nie chcą Lipan i nowego Mnichowa (Monachium). Na kogo będą głosować? Na Szramka?**

* * *

Głosuje ślepiec. Sam przyszedł. Podaje komisji dokumenty. Prosi, by mu pokazano, która kartka zawiera nazwiska kandydatów, a która jest biała. Chce głosować „na Gottwalda".

Któryś z członków komisji to uczynił. Ale ślepy nie wierzy. Muszą go zapewnić raz jeszcze. Potem znowu wyraża wątpliwości.

— Żeby nie było na zdrajców...

Potem ostrożnie zdziera róg kartki białej i, prowadzony przez kogoś z wyborców, wchodzi do kabinki. Za chwilę wychodzi, wrzuca kopertę do urny, drugą kartkę do kosza.

Wyborca, który — bez przenośni — wierzy **ślepo** we władzę Frontu Narodowego.

* * *

— Jak pan sądzi, ile osób głosuje przeciwko Frontowi Narodowemu w waszej gminie?

Gruby przewodniczący komisji wygląda jak piwowar. Jest bezpartyjny. Podciąga spodnie, nie może jednak przezwyciężyć przestrzeni, która je oddziela od kamizelki, a którą zapełnia brzeg kalesonów i skrawek koszuli.

— Myślę, że 20 — 25 proc. Dużo.

— Czym pan to tłumaczy?

— Zaniedbana ziemia. Tu nie było reformy. Nie ma co dzielić. I przemysłu nie ma — chyba te łapcie, co robimy. Zawsze byliśmy odcięci od świata. Tylko teraz zaczęli ludzie dojeżdżać do Ostrawy — do fabryk. No, i kino przyjeżdża do nas. Wszędzie jest inaczej: we Frensztadzie była reforma. Tam będzie może 90 proc. za, a może 95 proc. Ale i u nas jest już nie tak, jak było. **W 1946 roku zwyciężyła u nas opozycja. Dziś straciła 2/3 głosów.**

* * *

— Biurokracja! — mówi opalony, nisk mężczyzna w miejskim ubraniu. — Biurokraci są wszystkiemu winni! Nie chcą się nauczyć pracować, jak u was, w Polsce — z sercem...

Jest cieślą budowlanym. W komisji wyborczej reprezentuje komunistyczną partię. Drugi jej przedstawiciel jest rolnikiem.

— W zeszłym roku — opowiada — był grad. Chłopi ponieśli wielkie straty. Była komisja z Brna; powiedziała, że jest 80 proc. strat, że będzie pomoc. No, i czas mija — a pomocy nie ma. Zagubili gdzieś papierki. Albo ktoś schował... We Frydku rolnicy już dostali. A u nas ci poszkodowani są rozżaleni ...

Drugi, drobny i szczupły, uśmiecha się, łagodnie i dobrotliwie, po czesku:

— Będzie dobrze, będzie chleb!

Frydek i Mistek leżą nieopodal; Frydek na górze, a Mistek na dole. Frydek nic złego nie zrobił nikomu — Mistek przeróżne wyczyniał swawole. Zresztą trudno to stwierdzić — w Mistku twierdzą inaczej.

Rzeczka, która dzieli te miasta, zwie się Ostrawica. Mieszkańcy ponoć nie rozmawiają ze sobą,

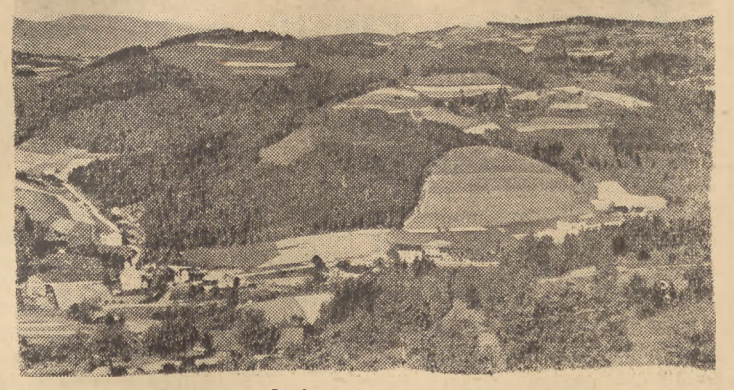

Wołoska Bystrzyca. Wołosi, potomkowie dawnej ludności trackiej, która uległa Rzymowi oraz dawnej słowiańskiej ludności bułgarskiej, częściowo żyją na Morawach, od wieków tu osiadli, uważają się za Czechów.

stek. Kompromisowo. Inaczej by się nie zgodzili.

— No, dobrze, ale ile też one razem liczą mieszkańców? Tyle, co Gdynia i Gdańsk, czy choćby Bielsko i Biała?

— Nie, 27.000.

* * *

Frydek. Stare miasto. 80 proc. głosuje jawnie. Przeważają robotnicy. Nie wchodzą do kabinki. Ale nie demonstrują. Spokojnie zaklejają kopertę i wrzucają do urny. Dla nich moment jest zbyt poważny, by demonstrować.

I równie jawnie głosują — przeciw. Rzadko, ale — swobodnie.

* * *

Małżeństwo. Najpierw ona, potem — on.

Komisja znalazła nazwisko w liście. Kobieta z kartkami i kopertą w ręku pragnie podejść do urny.

— Co robisz? — woła nagle mąż i wyrywa żonie kartkę z rąk. — Co ty robisz?

Jest bardzo wzburzony. Ale kobieta spokojnie oświadcza:

— Ja chcę głosować za. Rób, co chcesz. Ja — za.

I — oboje głosują jawnie. Ona — za, on — przeciw.

*

— Życie przeprowadza coraz wyraźniej linię podziału pomiędzy postępem a zacofaniem. Linia ta oddziela jedne grupy społeczne, jedne środowiska od drugich — mówi nasza czeska koleżanka. — Ale oto wypadek kliniczny, bardzo rzadki: linia podziału przebiega wzdłuż łoża małżeńskiego; oddziela żonę od męża ...

*

Grupa zakonnic. Z pobliskiego sierocińca. Okręg nr 3 we Frydku.

Podają personalia. Potem oświadczają, że pragną głosować jawnie.

Głosują na Front Narodowy.

*

Oto, co w przeddzień wyborów pisze **ojciec Blahuta,** ksiądz katolicki we Frydku („Nowa Swoboda", nr 127):

„Z zadowoleniem witam zgodną współpracę naszego rządu i Kościoła. Katolicyzm, który głosi hasła sprawiedliwości społecznej, może harmonijnie rozwijać się obok walki o socjalizm ...".

— Dwuletni plan odbudowy i dążenie do przekroczenia planu prowadzi nie tylko do uzdrowienia gospodarki, ale realizuje także chrześcijańską zasadę: „Godzien jest robotnik zapłaty swojej..." Mówi przecież Mat. 25, 31: ...rządźcie królestwem danem wam od stworzenia świata, bowiem łaknąłem a nakarmiliście mnie,... nagi byłem a przyodzialiście mnie..." Łuk. 6, 38: „Dawajcie a będzie wam dane." Mat. 25, 40: „Cokolwiekżeście uczynili jednemu z tych maluczkich braci moich, mnieście uczynili..." I mówimy przecież co dzień „Ojcze nasz, przyjdź królestwo Twoje, chleba naszego powszedniego daj nam dziś..."

Módl się i pracuj! - Oto główna zasada chrześcijańska!...

Opuszczamy Frydek — Mistek. Przed nami — droga do polskiej granicy. I — bez zmiany — ten sam krajobraz, sinawe góry na widnokręgu, błękitno-zielone lasy i jasna zieleń pól, białe domki, kryte czerwoną dachówką — wszystko to spowite w ruchomą, szeleszczącą kurtynę z deszczu.

Drugiej kurtyny — tej żelaznej — nigdzie nie zauważyłem.

Michał Łucki.

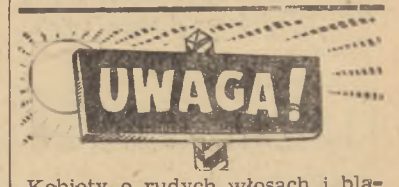

Kobiety o rudych włosach i bladej zazwyczaj cerze najczęściej narażone są na piegi.

Cała moc drobnych, żółtych plamek pokrywa delikatną ich skórę, pojawiając się nie tylko na twarzy, ale i szyi i rękach. Na szczęście jest środek usunięcia ich. Specjalny krem „Anida" przeciw piegom posiada niesłychanie aktywne środki, których działanie da się zauważyć już po kilku dniach. Piegi po użyciu tego kremu tracą natychmiast na barwie, stają się jaśniejsze a wkrótce giną zupełnie. W tym czasie nie należy skąpić matowego kremu „Anida" ani pudru o barwie ciemnej.

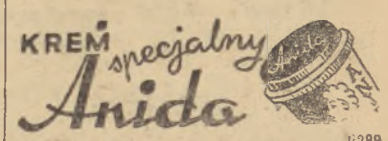

Chiny w kleszczach kapitału USA

Dalsze sukcesy armii ludowej

Wiadomości nadchodzące z Chin donoszą o sukcesach Armii Ludowej na wszystkich frontach.

Analiza tych wiadomości pozwala dostrzec, iż mamy do czynienia nie z przejściowymi zmianami sytuacji wojennej, lecz z zasadniczymi przesunięciami w całym układzie sił walczących, które mogą mieć decydujący wpływ na ostateczny wynik wojny domowej.

Po odparciu w końcu zeszłego roku ofensywy reakcyjnych wojsk Czang-Kai-Szeka, Armia Ludowa przystąpiła do kontrofensywy, która trwa nieprzerwanie po dzień dzisiejszy. W wyniku tych działań Armia Ludowa nie tylko odzyskała pozycje utracone w okresie wojny światowej, ale zwiększyła nawet swój stan posiadania.

Nie chodzi tu o zdobycie tego, czy innego miasta — działania wojenne osiągnęły znacznie większą skalę. Świadczy o tym fakt, iż liczba wojsk Czang-Kai-Szeka wynosi około 4.000.000 żołnierzy.

Ofensywa wojsk ludowych wymierzona jest obecnie przeciwko życiowym ośrodkom Chin, jak Mukden, Nankin, czy Szanghaj i dalszy jej rozwój zagraża samemu istnieniu reakcyjnego rządu. Już dziś bowiem liczba ludności na terytoriach kontrolowanych przez rząd ludowy sięga 200 milionów.

Sukcesy kontrofensywy wojsk ludowych obudziły żywy niepokój w rządzących kołach Stanów Zjednoczonych, dla których Chiny stanowią obok Europy zachodniej najważniejszy teren ekspansji.

Od chwili ukończenia wojny z Japonią koncerny amerykańskie ulokowały w Chinach b. poważne kapitały, a równocześnie rząd amerykański udzielił militarystom chińskim daleko idącej pomocy. Chińska Agencja Sinchua podaje, iż zasiłki amerykańskie przekroczyły już sumę 4,5 miliarda dolarów. Jeśli zestawimy tę cyfrę z zasiłkami Ameryki dla Chin w czasie wojny z Japonią, których suma nie przekroczyła 1,5 miliarda, otrzymamy wyraźny obraz wzmożenia się ekspansji amerykańskiej w Chinach. Większą część „pomocy" stanowią oczywiście broń, amunicja i inne środki konieczne dla dalszego prowadzenia wojny domowej. Tylko przy pomocy tej broni wojska reakcyjne mogą prowadzić dalej walki.

Każda więc klęska Czang-Kai-Szeka staje się zarazem klęską amerykańskiej polityki w Chinach, a wyzwolenie jakiegoś terenu przez wojska ludowe automatycznie kurczy amerykańską sferę wpływów. Wyzwolone terytoria bowiem stają się zupełnie wolne od lichwiarskiej działalności kapitału amerykańskiego.

Natomiast terytorium rządzone przez reakcję upodabnia się z każdym dniem coraz bardziej do kolonii amerykańskiej, a korupcja aparatu państwowego i absolutne jego oderwanie od narodu ułatwia Amerykanom robotę.

W zamian za otrzymywaną pomoc rząd chiński zmuszony jest odstępować Amerykanom niezliczone koncesje. Już dziś Amerykanie posiadają w całym szeregu najważniejszych miast chińskich własne bazy morskie, wojskowe i lotnicze.

Doradca amerykański Young kontroluje finanse chińskie. Inny doradca rządzi w ministerstwie sprawiedliwości. W armii Amerykanie zajmują cały szereg stanowisk kierowniczych. Nawet rolnictwo chińskie poddane jest kontroli amerykańskiej.

Rozdarte i zniszczone przez wojnę domową, eksploatowane coraz bardziej przez imperializm, Chiny stają się klasycznym przykładem kraju, który został „uszczęśliwiony" przez pomoc amerykańską.

Lecz zwycięstwa wojsk ludowych świadczą o tym, iż naród chiński nie pogodzi się nigdy z próbami pozbawienia go niepodległości.

A. Z.

Przemysł prywatny

w ramach gospodarki planowej

Wbrew oczekiwaniom pesymistów spod znaku reakcji potężny rozwój przemysłu państwowego i spółdzielczego nie tylko nie wyklucza rozwoju przemysłu prywatnego, lecz stwarza nawet dla niego sprzyjające warunki.

Gospodarka planowa wyklucza możliwość kryzysu. Zwiększenie zatrudnienia i idący w ślad za tym wzrost siły nabywczej oraz podniesienie poziomu życia w kraju stwarza szeroki rynek dla zbytu produktów wszystkich wytwórców, w tej liczbie i przemysłu prywatnego. Co więcej — przemysł prywatny wykorzystując właściwą mu giętkość i operatywność w wielu wypadkach staje się uzupełnieniem przemysłu państwowego.

Twierdzenia te nie są teoretyczne, praktyka w całej rozciągłości potwierdziła ich słuszność. Statystyka wykazuje, iż w grudniu r. ub. w kraju było 18.000 przedsiębiorstw przemysłu prywatnego zatrudniających około 200.000 osób.

Produkcja tych przedsiębiorstw stanowi pokaźną część całego obrotu towarowego w Polsce.

Przyszłość przemysłu prywatnego przedstawia się również pomyślnie — pod warunkiem jednak zharmonizowania działalności gospodarki prywatnej z ogólną gospodarką narodową, a przede wszystkim z działalnością przemysłu i handlu państwowego.

Chodzi o to, aby również do przemysłu prywatnego wprowadzić elementy planowości i powiązać go z ogólnym planem gospodarczym.

Gospodarka planowa nie może bowiem tolerować anarchii i chaosu na tak poważnym odcinku, jakim jest wytwórczość prywatna fabryk.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów zostały już podjęte niektóre środki. Został wprowadzony przymus należenia do organizacji branżowych. Celem tych organizacji ma być reprezentowanie interesów przemysłu prywatnego przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązków wobec państwa. Do tego samego celu zmierza projektowana organizacja Central Handlowych przemysłu prywatnego, która będzie dbała zarówno o zaopatrzenie przedsiębiorstw w surowce, jak też rozprowadzanie gotowych wyrobów.

Zamierzone jest wreszcie powiązanie przemysłu prywatnego z Państwowymi Centralami Handlowymi.

Cały ten zespół środków nie hamując rozwoju przemysłu prywatnego, umożliwia mu pozytywny udział w ogólnej gospodarce narodowej.

Rzecz prosta, iż realizacja tych zamierzeń zależna jest w dużym stopniu od współpracy poszczególnych przedsiębiorstw i lojalnego wykonywania przez nie swoich obowiązków.

Nie można jednak wątpić, iż większość przemysłowców prywatnych z zadowoleniem przyjmie te wszystkie innowacje, zmierzające do uporządkowania tej dziedziny gospodarki, widząc w nich zapewnienie pomyślnego rozwoju swych przedsiębiorstw.

Strum.

Zwiedzanie wykopalisk w Biskupinie

Poznań (PAP). Wobec licznych zapytań ekspedycja Instytutu Badania Starożytności Słowiańskich w Biskupinie komunikuje, że wykopaliska można zwiedzać codziennie od rana do zmroku bez względu na święta i niedziele. Objaśnień udzielają członkowie ekspedycji. We wsi Biskupin znajduje się schronisko noclegowe na 50 łóżek.

Pociągi specjalne ze Żnina do Biskupina można zamawiać w dyrekcji żnińskich kolei powiatowych w Żninie.

Redakcja „Dziennika Zachodniego"

ogłasza

WIELKI KONKURS

na temat:

„LIST Z WCZASÓW"

Nie ograniczamy ram ani formy tego listu, nie zwężamy go do jednego tematu; może to być list liryczny, rzeczowy, sytyryczny, a nawet ... list miłosny, jeśli kto woli; może być poświęcony pięknu przyrody, ocenie organizacji wczasów w danej miejscowości albo innemu dowolnemu tematowi. Musi jednak być związany — w formie dowolnej — z wczasami, względnie z miejscowością, w której piszący przebywa na urlopie. List może być także ilustrowany zdjęciem lub rysunkiem.

„LIST Z WCZASÓW" nadesłać może każdy Czytelnik — robotnik, chłop, inteligent czy też uczeń; o nagrodzie decydować będzie świeżość, bezpośredniość, oryginalność listu.

Listy i zdjęcia winny być podpisane pełnym nazwiskiem i imieniem i zawierać dokładny adres piszącego. Na jego życzenie mogą one ukazać się na łamach naszego pisma pod pseudonimem, bez podania nazwiska.

Konkurs przewiduje

wielką ilość nagród

których rozdziałem zajmie się specjalnie utworzone jury.

Skład jury oraz szczegóły o nagrodach podamy w najbliższych dniach.

Ogłaszamy także

plebiscyt wśród szerokiej rzeszy naszych Czytelników

Pomiędzy czytelników, których ocena trafnie przewidzi decyzję jury, rozdzielimy wiele cennych nagród książkowych.

List nie powinien przekroczyć formatu 2 stron maszynopisu (odstęp podwójny), względnie 3 stron rękopisu (format kancelaryjny). Może być także oczywiście krótszy.

Wczasowicze! Śledźcie za dalszymi szczegółami

wielkiego konkursu „Dziennika Zachodniego" na

„LIST Z WCZASÓW"

Nowoczesny dom towarowy
budują kolejarze

Opole (cm). Okręgowa Spółdz. Spożywcza Pracowników Komunikacji w Opolu rozpoczęła budowę trzypiętrowego domu towarowego. Parter tego domu przeznaczony jest na trzy wielkie sklepy, pierwsze piętro na biura spółdzielni, drugie i trzecie na hotel. Prace przy budowie tego nowoczesnego gmachu postępują szybko naprzód. Koszt budowy wyniesie 13 milionów zł.

Dla Opola jest to znowu krok naprzód. Inicjatywę budowy należy powitać z uznaniem. Dodać należy, że dom towarowy stanie w reprezentacyjnej dzielnicy miasta tuż przy dworcu kolejowym obok pesesji, przy której projektuje się budowę dworca autobusowego.

Jak zachować młodość i urodę?

Wydawnictwo „Mody i Życia Praktycznego" 2252

Do nabycia w kioskach i księgarniach. Cena 50 zł

W ramach Tygodnia Kultury
Ciekawa wystawa rysunków robotniczych

Katowice (rś). W ramach Tygodnia Kultury otwarto w niedzielę, w świetlicy Zarządu Miejskiego przy ul. Pocztowej w Katowicach, wystawę rysunków robotników śląskich. W uroczystości otwarcia wystawy wziął nadto udział delegat ministerstwa Kultury i Sztuki — dyr. Przybyłowicz, przewodniczący Instytutu Śląskiego dr Lutman, mgr. Ligęza z Woj. Rady Kultury, delegat Zarządu Miasta Katowic prof. Małecki i inni. Jak stwierdził mgr. Ligęza, który dokonał jej otwarcia, wystawa ta ma na celu nawiązanie bliższego kontaktu plastyków z masami i wyłonienie nieznanych talentów, które mają możność się ujawnić.

Protektorem wystawy, która została zorganizowana z inicjatywy referatu Plastyki Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego, jest minister Kultury i Sztuki Stanisław Dybowski. Prace wystawiane klasyfikowała komisja, w skład której wchodzili przedstawiciele Z. Z. Art. Plastyków, Okręgowej Komisji Związków Zawodowych, Wojewódzkiego Wydziału Kultury i Sztuki oraz Woj. Rady Kultury. Komisja ta po przejrzeniu nadesłanych prac wyrażała się entuzjastycznie o zdolnościach artystycznych śląskiego ludu robotniczego. Okazuje się, że Śląsk jest, jak się wyrażono, nie tylko „rozśpiewany", ale przejawia także wybitne zdolności w kierunku sztuk plastycznych. Porównanie prac obecnych z nadesłanymi na identyczną wystawę w roku ub. wykazało olbrzymie postępy u poszczególnych plastyków-amatorów, u niektórych wręcz przejawianie się wybitnego talentu.

Dzięki tym imprezom dowiedziano się, że na Śląsku istnieją już od kilkunastu lat zorganizowane robotnicze grupy plastyków - amatorów. Najstarsze i najsilniejsze z nich istnieją w Nowym Bytomiu i w Michałkowicach. Wystawa tegoroczna obejmuje tylko rysunki. Największą uwagę zwracają prace Wiktora Siemińskiego (rysunki z obozu w Sachsenhausen, maszynisty Ociepki (oryginalne rysunki fantastyczne), Grzegorza Ptasznika z Michałkowic (doskonałe główki i studia portretowe), młodocianego Wojciecha Zabłockiego (rysunki koni) oraz prace Bubały, Dworczyka, Leksego, Zająca, Skrzypka i nie żyjącego, bo zamordowanego przez Niemców Achtelika z Rudy Śląskiej. Na osobną uwagę zasługują rzeźby dwu główek i puszczającej wianki dziewczyny, oraz kaflarza Mikuszewskiego z Żywca. Te wysoko pod względem artystycznym stojące prace, zaliczyć trzeba ze względu na technikę ich wykonania do ceramiki artystycznej.

Wystawa jest otwarta codziennie od 10 do 18, przez cały czas trwania „Tygodnia Kultury".

Wycieczka bankowców czeskich

Opole (cm). Dnia 6 bm. przyjeżdża z Opawy do Opola wycieczka bankowców czeskich, celem zwiedzenia Opola, a szczególnie Muzeum Miejskiego i zabytków miasta. Czesi będą gośćmi tutejszego Zw. Zaw. Bankowców.

Zjazd pracowników oświatowych

Cieszyn (tel. wł.). W ramach „Śląskiego Tygodnia Kultury" odbędzie się w niedzielę, dnia 6 bm. w Uniwersytecie Ludowym w Nierodzimiu zjazd pracowników oświatowych powiatu cieszyńskiego. Na zjeździe dyskutowane będą potrzeby pracy kulturalno-oświatowej, oraz wygłoszony zostanie referat kuratora Jerzego Berka pt. „Walka o nową kulturę".

Zatopiona przez Niemców
Kopalnia „Piast" przoduje

Mysłowice (ZAP). Pod względem wydajności pracy i najniższych kosztów własnych w Zjednoczeniu Jaworznicko - Mikołowskim przoduje kopalnia „Piast" w Lędzinach. Warunki pracy w tej kopalni nie były i nie są łatwe, zarówno ze względu na strukturę geologiczną, jak i na poważne zniszczenia wojenne. Bowiem w czasie przesuwania się przez Lędziny frontu, w styczniu 1945 roku budynek zarządu kopalni wraz z całym urządzeniem, wszystkimi aktami i planami został doszczętnie spalony, a pastwą płomieni padł również magazyn kopalni ze wszystkimi nagromadzonymi materiałami. Nie mniejsze szkody poniosła kopalnia pod ziemią, ulegając zatopieniu. Jedynie pełnemu poświęcenia wysiłkowi załogi polskiej zawdzięczać można, iż nie została zatopiona cała kopalnia — to leżało w zamiarze uciekających Niemców.

Prace na kopalni podjęte zostały zaraz w lutym 1945 roku, ale całkowite odwodnienie kopalni wymagało dużych starań i mozolnej pracy, tak, że ukończone zostało dopiero z końcem 1946 r. Wśród trudności, z jakimi walczy kopalnia, na pierwszym miejscu wymienić należy wielki przypływ wody, dochodzący do 32 m³ na minutę. Niemało kłopotów przysparza też konieczność przebijania uskoków wodonośnych i kurzawkowych. Mimo tych trudności, które są pomyślnie zwalczane, kopalnia stale zwiększa wydobycie. Przed wojną wynosiło ono ok. tysiąc ton dziennie. Obecnie po odwodnieniu kopalni dzięki dużemu wysiłkowi załogi zwiększono dzienne wydobycie do 2.110 ton. Podkreślić przy tym trzeba, że załoga postanowiła ostatnio wykonać roczny plan wydobycia do dnia 4 grudnia br.

Wspólne wczasy dla dzieci polskich i czeskich

Cieszyn Czeski tel. wł.). Z terenu Zaolzia wyjechała już pierwsza partia dzieci polskich i czeskich, które udały się na wypoczynek i leczenie do uzdrowiska w Kyjowicach koło Opawy. Akcja ta została zorganizowana przez „Okresni pece o mladez". (m)

Akty nadania na Opolszczyźnie
otrzymała już większość osadników

Opole (ZAP). Akcja uwłaszczeniowa w zakresie osadnictwa rolnego na Śląsku Opolskim wchodzi właściwie w końcowe stadium. Na ogólną ilość ponad 43 tysięcy wniosków, zgłoszonych przez repatriantów i przesiedleńców, Powiatowe Komisje Osadnictwa Rolnego rozpatrzyły już i wydały orzeczenia w odniesieniu do przeszło 37 tysięcy wniosków. W ogromnej większości orzeczenia te są pozytywne, t. zn. przyznające na własność osadnikom użytkowane przez nich już tymczasowo gospodarstwa poniemieckie. 23.601 osadników otrzymało formalne akty nadania, a ilość wręczonych aktów nadania byłaby znacznie większa, gdyby nie prowadzona w paru powiatach regulacja wsi, która powoduje pewne zmiany w konfiguracji gospodarstw i ze względu na którą wydawanie aktów nadania zostało w tych powiatach czasowo wstrzymane.

Niemniej faktem jest, że i tak ponad połowie osadników akty nadania zostały już wręczone. Najwięcej aktów nadania — 3.576 — wydano w powiecie głubczyckim, dalej idą powiaty: nyski, prudnicki i niemodliński, gdzie ilość wręczonych aktów nadania dochodzi do 3 tysięcy, oraz prudnicko-grodkowski — 2.300 aktów nadania. W powiecie opolskim ilość aktów nadania przekroczyła 1.600.

Włamywacze przed sądem

Kłodzko (bro). Pewną wesołość na sali rozpraw Sądu Okręgowego w Kłodzku wywołało tłumaczenie się Stanisława Bobika i Franciszka Fajdy, oskarżonych o usiłowanie włamania do sklepu „Elegancja". Zapytani o cel swego pobytu w sieni domu przy ul. Jedności nr 1 z łomem i pilnikiem, za pomocą których zdążyli wybić otwór w ścianie, oświadczyli, że „chcieli uskutecznić pewien zabieg fizjologiczny". Nie umieli natomiast odpowiedzieć sędziemu, w jakim stopniu wykonanie „zabiegu" ułatwić im miały narzędzia włamania. Obaj skazani zostali na rok więzienia.

Echa lat okupacyjnych
„Żywe wcielenie diabła obozu"
Kat sosnowieckiego getta przed sądem

Katowice (Wy). W najbliższym czasie przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu odbędzie się sensacyjny proces kata sosnowieckiego getta — Konrada Scheifelego, który w czasie likwidowania Żydów sosnowieckich „odznaczył się" wyjątkowym wprost okrucieństwem.

Scheifele jako biegły w sprawach szacowania majątku żydowskiego i pozostałego po wysiedlonych, brał udział w dokonywaniu zabójstw szeregu osób spośród ludności żydowskiej, polecając m. in. aresztować i wysłać do obozu śmierci w Oświęcimiu: Gaertnerową, Szpigelmana oraz jego żonę i dwie córki. Scheifele współdziałał z gestapo w akcjach mających na celu wykrycie i ujęcie około 6.000 Żydów, ukrywających się w bunkrach i innych kryjówkach oraz w wysyłce do Oświęcimia, przy czym nad ujętymi znęcał się moralnie i fizycznie, szykanując ich i bijąc. Nadto Scheifele wyszukiwał i konfiskował na szkodę ludności żydowskiej wielką ilość futer, dywanów, biżuterii i innych wartościowych przedmiotów, które przekazywał władzom niemieckim, a częściowo sobie po prostu przywłaszczył.

„Kariera" Scheifelego zaczęła się w sierpniu 1943 roku. Niemcy przystąpiwszy do likwidacji sosnowieckiego getta, pozostawili w nim około 1000 Żydów jako „grupę do uprzątania". Zadaniem ich było przeszukiwanie domów zamieszkałych poprzednio przez Żydów i gromadzenie wszystkich znalezionych wartościowych przedmiotów. Grupę tę umieszczono w dzielnicy Sosnowca „Środula". Władze okupacyjne przydzieliły Scheifelego do tej grupy jako biegłego, jemu też podlegały „grupy" robocze, zatrudnione przy wyszukiwaniu i sortowaniu pożydowskich ruchomości.

Od pierwszej chwili „władzy" Scheifelego w „grupie" zaczęła się gehenna ludności żydowskiej. Likwidował lepsze jedzenie, jakie otrzymywali pracujący oraz kontrolował codziennie wszystkie grupy robocze przy wyjściu i wejściu do obozu, przy czym w wypadku znalezienia czegoś do jedzenia bił i kopał więźniów, lub polecał robić to niemieckim policjantom. Jak zeznali świadkowie, Scheifele był zdecydowanym zwolennikiem reżimu hitlerowskiego i jego metod. Prócz szacowania rzeczy — jego oficjalnej czynności — zajmował się także sprawami należącymi do kompetencji gestapo. Urządzał codziennie zbiórki grup roboczych i każdego kto choćby z wyglądu nie przypadł mu do gustu, kazał aresztować i wysłać do Oświęcimia — do zagazowania. Sposób segregacji Scheifelego tak podobał się gestapo, że jak zeznała świadek Gruen, on rozstrzygał o życiu i śmierci mieszkańców obozu. Scheifele pomagał też gestapo przy przeszukiwaniu kryjówek, w których chronili się przed zbirami hitlerowskimi pozostali przy życiu Żydzi. Obławy te z reguły dawały obfite rezultaty, wyciągano z nich bowiem setki Żydów obojga płci, których następnie na jego polecenie bito i maltretowano, wielu zaś na miejscu rozstrzeliwano. „Był żywym wcieleniem diabła obozu" — zeznał następny świadek Bronia Piła.

Ze względu na dość dużą liczbę żyjących świadków oraz wyjątkowe okrucieństwo i bezwzględność oskarżonego — rozprawa wzbudza w Sosnowcu zrozumiałe zainteresowanie.

Złodziej kościelny w potrzasku

Częstochowa (a). Na gorącym uczynku kradzieży pieniędzy z puszki ofiar w kościele św. Antoniego na Ostatnim Groszu przychwycony został notowany już wielokrotnie w kartotekach milicyjnych zawodowy złodziej, 25-letni Zygryf Opala (św. Rocha 58). Niedawno opuścił on więzienie na Zawodziu, gdzie odsiadywał karę za kradzieże rowerów, dokonane na terenie Częstochowy. Opala wykorzystał fakt, że w kościele znajdowało się niewielu modlących się i przygotowanym uprzednio haczykiem wyciągał z puszki banknoty, stanowiące ofiarę wiernych.

Czy „obercapo" Adler jest niewinny
Kasacja prokuratora w głośnym procesie

Sosnowiec (Wy). **Dużo rozgłosu wywołała swego czasu w Sosnowcu sprawa „obercapo" z Oświęcimia 32-letniego Roberta Adlera z Bielska, który odpowiadał przed Sądem Okręgowym za swoją zbrodniczą działalność w obozie oświęcimskim.**

Pełniąc tam w różnych okresach funkcje blokowego, kapaniem i biciem gumą zmusił chorego na biegunkę M. Maroszka do zjedzenia własnego kału, po czym pobił go tak, że stracił przytomność, a następnie zmarł. W tym samym mniej więcej czasie pobił w nieludzki sposób chorego inż. Skorupińskiego, powodując odbicie nerek, w wyniku czego Skorupiński zmarł w szpitalu obozowym. Ponadto oskarżony znęcał się nad przebywającymi w Oświęcimiu jeńcami radzieckimi, brał udział w dokonywaniu zabójstw, dobijając ofiary kijem. Do chwili ewakuowania obozu działał na szkodę współwięźniów, m. in. Bolesława Buczka, Stanisława Buckiego, Tadeusza Preskiego, Ignacego Praskiego i wielu innych.

W wyniku rozprawy i sprzecznych zeznań świadków Sąd uwolnił Adlera od zarzutów zawartych w akcie oskarżenia. Obecnie sprawa Adlera nabiera nowego rozgłosu, wzbudzając zrozumiałą sensację. Od wyroku Sądu Okręgowego w Sosnowcu prokurator złożył kasację do Sądu Najwyższego w Warszawie. — Sąd pominął bowiem na rozprawie zeznania świadków obciążających Adlera, jako pomiędzy sobą sprzeczne i tendencyjne, a nadto diametralnie różne w treści od zeznań reszty świadków, przesłuchanych w toku procesu.

Zeznania świadków dowiodły jednak, że Adler przekraczał granice normalnie w obozie praktykowanego maltretowania więźniów, bijąc ich celem przypodobania się Niemcom, a nawet dla własnej przyjemności. Miał też w obozie opinię człowieka złego, która zresztą pokrywała się z opinią tajnej organizacji obozowej. Każdy kto mógł, unikał go.

Niewątpliwie wznowiona w najbliższym czasie sprawa Adlera pozwoli ustalić stopień jego winy. Wzbudza ona na terenie Sosnowca i Bielska zrozumiałe zainteresowanie.

Uczestnicy konferencji Rad Narodowych
potępiają wystąpienie Watykanu

Będzin (Wy). — W dniu wczorajszym zakończona została dwudniowa konferencja szkoleniowa Rad Narodowych z terenu powiatu będzińskiego. W pierwszym dniu, po referacie przewodniczącego WRN Tkocza, o czym już donosiliśmy, mgr. Machniewicz wygłosił referat o znaczeniu Rad Narodowych i o ich zadaniach w terenie. Czynnik społeczny, który po głębokich przemianach znalazł tak szerokie uprawnienia i głos w samorządzie, musi stanąć na wysokości zadania. Udział w rządzeniu pociąga bowiem za sobą odpowiedzialność. To też jak najwszechstronniejsze uświadomienie członków rad przy równoczesnej znajomości uprawnień staje się troską wszystkich odpowiedzialnych ludzi. Mgr. Machniewicz omówił też aspekty czynnych społecznie obywateli, szczególniejszy kładąc nacisk na wysokie wyrobienie członków rad terenowych.

W dalszym ciągu szkoleniowy referat o Komisjach Kontroli Społecznej wygłosił mgr. Kądzielawa, zapoznając zebranych z tokiem prac i procedurą postępowania Komisji. Szczegółowy referat poparty licznymi przykładami, dostarczył zebranym wiele pouczającego materiału, który będą mogli zastosować przy pracy w terenie.

Na zakończenie pierwszego dnia obrad zebrani uchwalili rezolucję, potępiającą zakusy na nasze granice zachodnie. Podajemy ją w obszernym streszczeniu.

„Ze zdumieniem i oburzeniem dowiedziało się społeczeństwo polskie o treści listu pasterskiego papieża Piusa XII do biskupów niemieckich ogłoszonego w dniu 18 kwietnia 1948 r.

Zdumiewa i oburza społeczeństwo polskie fakt, że w liście swym papież wzywa do rewizji naszego stanu posiadania na Zachodzie i zapewnia o poparciu przez Stolicę Apostolską, na terenie międzynarodowo-politycznym rewizjonistycznych dążeń niemieckich.

Temu zdumieniu i oburzeniu społeczeństwa polskiego na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego daje wyraz Powiatowa Rada Narodowa, jako jego oficjalne przedstawicielstwo.

PRN stwierdza, że stanowisko papieża Piusa XII, choć ubrane w formę listu pasterskiego, niosącego słowa pociechy religijnej, nie jest w swej treści aktem pociechy religijnej, ale faktem politycznym, w którym w sposób półurzędowy państwo watykańskie wypowiada opinię anglosaskich mężów stanu. JEST ATAKIEM WYMIERZONYM W NAJŻYWOTNIEJSZE INTERESY NARODU I PAŃSTWA POLSKIEGO, JEST BEZPOŚREDNIM ATAKIEM NA PODSTAWY POKOJU ŚWIATOWEGO.

PRN, MRN i Gm. RN przesyłają 5 milionom Polaków odbudowujących dla dobra kraju i gospodarki światowej Ziemie Odzyskane, słowa podziwu dla ich osiągnięć oraz zapewnienie, że *nigdy i w żadnej formie nikt nie zdoła już więcej wydrzeć nam najmniejszej części piastowskiego dziedzictwa.*"

Samoloty tępią mszycę za Olzą

Cieszyn Czeski (tel. wł.). W okolicach Jabłonkowa przystąpiono do akcji walki ze szkodnikiem lasów beskidzkich: mszycą, która wyrządziła już znaczne szkody gospodarce leśnej Czechosłowacji. Do akcji tej zmobilizowano samoloty, które rozpylać będą specjalną ciecz wyniszczającą siedliska zarazy. (mi

Zabójca komendanta ORMO skazany
na dożywotnie więzienie

Kłodzko (bro). Sąd Okręgowy w Kłodzku pod przewodnictwem S. S. O. dr Schmidta, rozpatrywał sprawę przeciwko Rybce Dominikowi z Krosnowic, oskarżonemu o umyślne zabójstwo komendanta O. R. M. O. w Krosnowicach Henryka Mireckiego.

Oskarżony Rybka Dominik tłumaczył się zamroczeniem alkoholowym. Zabójstwo zostało dokonane na zabawie w Domu Kultury i Sztuki w Krosnowicach, gdzie niekulturalnie zachowującego się Rybkę uspokajał denat. Tragiczny koniec zabawy, świadczy o konieczności walki z „junactwem" typu burszowskiego.

Sąd po przesłuchaniu świadków, skazał Rybkę na dożywotnie więzienie.

Kazimierz Gołba - laureatem
konkursu Ziemi Nyskiej

Nysa. Jury konkursu literacko-naukowego Ziemi Nyskiej, pod przewodnictwem prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, Stanisława Kolbuszewskiego, przyznało na 14 nadesłanych prac drugą nagrodę w wysokości 100.000 zł pisarzowi śląskiemu, Kazimierzowi Gołbie za utwór „Nysa mści się", trzecią nagrodę otrzymał Stanisław Kozakiewicz z Warszawy za pracę „Nysa i jej zabytki".

Poza tym wyróżniono utwór przedstawiciela miejscowej ludności, rolnika Rafała Urbana z Głogówka (pow. prudnicki), któremu przyznano nagrodę w wysokości 30 tys. zł. Ponieważ pierwsza nagroda nie została przyznana — pozostała kwota w wysokości 300 tys. zł znajduje się nadal w dyspozycji nyskiej sekcji Towarzystwa Przyjaciół Nauk, które rozpisało już nowy konkurs na prace literackie i naukowe, tematycznie związane z Ziemią Nyską, przeznaczając jako pierwszą nagrodę — 250.000 zł. Termin nowego konkursu upływa 1 kwietnia 1949 r.

Nowa audycja Polskiego Radia
Śląski Informator Kulturalny

Katowice. Z dniem 5 czerwca br. Rozgłośnia Śląska wprowadza nową audycję pt. „Śląski Informator Kulturalny".

Celem tej audycji będzie poinformowanie słuchaczy o najżywotniejszych przejawach życia kulturalnego naszego regionu. Ścisłą współpracę w tym zakresie przyobiecali członkowie oddziału Związku Zawodowego Literatów w Katowicach. Śląski Informator Kulturalny nadawany będzie w każdą pierwszą sobotę miesiąca, w ramach aktualności Polski południowej, o godz. 15,15.

W sobotę usłyszymy impresje na temat ruchu kulturalnego Katowic w opracowaniu wybitnego literata Zbyszka Bednorza pt. „Katowice są miastem młodym". Poprzedzi je wstęp Aleksandra Baumgardtena.

DO LEMONIAD

Ekstrakty, barwione o smaku: malinowym, pomarańczowym i cytrynowym.

PROSZEK DO WIĄZANIA LODÓW

„ALFA" Kraków, ulica Mikołajska 8. 2230

IMPORTOWO-EKSPORTOWA CENTRALA CHEMIKALII I APARATURY CHEMICZNEJ ODDZIAŁ ŚLĄSKI
Gliwice, Plac Wolności 2, tel. 23-34.

zakupi w drodze przetargu

1007 worków nowych jutowych lub lnianych 100 kg. (2287)

Lokalu

na biuro i warsztat mechaniczny najchętniej w Bytomiu, poszukuje firma prywatna. Oferty „Czytelnik", Katowice pod „5439". (2299)

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY MATERIAŁÓW OGNIOTRWAŁYCH W GLIWICACH, UL. DUBOIS 16

ogłasza

przetarg

na wykonanie planów ruchu i planów wykonanych robót górniczych zgodnie z wymogami art. 144 i 157 prawa górniczego.

Ogólna ilość kopalń przewidzianych do opracowania wynosi 32 w tym 8 szybowych gliny i magnezytów oraz 24 odkrywkowych gliny, kaolinu i kwarcytu. Termin wykonania powyższych prac wyznacza się na 1. X. 48 r.

Oferty w zakiejonych kopertach z napisem „plany ruchu" składać należy do dnia 10 czerwca br. w Dyrekcji Technicznej Zjednoczenia pokój 79.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 11 czerwca 1948 r. o godz. 12-ej.

Z Z. M. O. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, rozdzielenie zleceń opracowania planów między więcej oferentów jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Zlecenia wykonania prac nastąpią najpóźniej do 15 dni od otwarcia ofert.

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Bliższych informacji odnośnie omawianych prac uzyskać można w Dziale Górniczym Z. Z. M. O., pokój Nr 114a. 2285

ZARZĄD MIASTA BYTOMIA

ogłasza

przetarg

na dostawę i zabudowanie nowego kotła parowego Strebel Eca IV o powierzchni ogrzewalnej 44 m kw., w garażach Taborów Miejskich przy ul. K. Miarki 40, wraz z robotami dodatkowymi.

Podkładki ofertowe oraz informacje można otrzymać w Sekretariacie Wydziału Przedsiębiorstw i Zakładów Miejskich przy ul. Św. Jacka 1, I piętro.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach bez znaków firmowych pod powyższym adresem do dnia 14 czerwca br. godz. 12, po czym nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Zarząd Miejski zastrzega sobie wolny wybór oferenta oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i prawa roszczenia do jakiegokolwiek odszkodowania. 2297

RUDZKIE ZJEDNOCZENIE PRZEM. WĘGLOWEGO
w Bytomiu, ul. Kopernika 9

poszukuje

rębaczy i młodszych rębaczy

Zapewnia się przydział wygodnych mieszkań w Kędzierzynie.

Dojazd do pracy pociągami górniczymi, dostosowanymi do godzin pracy.,

Informacji udziela: **Wydział Mobilizacji Sił Roboczych, Bytom ul. Kopernika 9, pokój nr 70.** 2276

Wełny Korty Jedwabie Dzianiny

z Przemysłu Państwowego i Prywatnego

p o l e c a:

Hurtownia Włókiennicza i Galanteryjna
A. GLASER, W. KACZMAREK i SKA
Katowice, ul. 3 Maja 30 2294

Jeleniogórskie Zakłady Papiernicze
Jelenia Góra, ul. Kilińskiego 29/30

ogłaszają

przetarg nieograniczony

na gruntowną naprawę dwucylindrowej maszyny parowej mocy 1000 KM.

Oferty w bezfirmowych kopertach, zalakowanych, z napisem: „Oferta na naprawę maszyny parowej", składać do dnia 21. 6. 48 r. godz. 11, w Wydziale Technicznym J. Z. P., tamże ślepe kosztorysy. Komisyjne otwarcie kopert w obecności przedstawicieli firm, nastąpi tegoż dnia o godz. 12.

J. Z. P. zastrzegają sobie prawo zmiany zakresu robót, dowolny wybór oferenta, czy podział robót między dwóch, lub więcej oferentów, oraz unieważnienie przetargu, bez podania przyczyn i bez ponoszenia odpowiedzialności za skutki wynikłe dla oferentów.

Do oferty należy dołączyć kwit na opłacone wadium w wysokości 2 proc. oferowanej sumy. 2227

DROGERIE — UWAGA: (2284)
SPRZEDAŻ PO CENACH HURTOWYCH
Smoczki a 230 zł. tuzin
Odciągacze pokarmowe a 270 zł. sztuka
Kanki stołowe a 8 zł. sztuka
Kanki 3-cio otw. a 12 zł. sztuka
ARTYKUŁY GUMOWE I TECHNICZNE
TADEUSZ SARNOWICZ
Katowice, ul. Kochanowskiego 12. — Tel. 353-09

PO RAZ DRUGI!!! padła u nas główna wygrana

MILION

w I kl. 53 Loterii.
Losy do II kl. jeszcze do nabycia!

KOLEKTURA SZTYBEL i RAT
KATOWICE, UL. DWORCOWA 7 — TELEFON Nr 310-31
2298

Urzędnik

z praktyką w sprzedaży stali lub branży pokrewnej poszukiwany na stanowisko

kierownika działu

Wymagana: korespondencja, dokładność i szybka orientacja. 2286

Oferty: **Centrala Żelaza i Stali, Skład Stali Szlachetnej w Łodzi, Gdańska 66.**

ALUNA REFLEKS
ZAKŁAD FOTOREPRODUKCYJNY
KOPIARNIA RYSUNKÓW
Katowice, ul. Mariacka 18. — Telefon 333-48

wykonuje:

1. **Odbitki światłoczułe planów, rysunków map.**
2. **Reprodukcje, zmniejszenia, powiększenia planów, rysunków, map.**
3. **Fotokopie dokumentów.** 2293

ZJEDNOCZENIE PRZEM. MASZYNOWEGO GLIWICKIE ZAKŁADY BUDOWY MASZYN
Gliwice, ul. Kalidy nr 2

ogłaszają

przetarg nieograniczony

na odbudowę domu trzypiętrowego przy ul. Kor fantego nr 11 w Gliwicach.

Podkładki ofertowe można otrzymać w biurze Wydz. Inwestycyjnego przy ul. Kalidy nr 2 za zapłatą 500.— zł w czasie od dnia 5 czerwca w godz. między 10 — 12. Termin składania ofert upływa 11 czerwca godzina 13. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 13.30 w biurze Wydz. Inwestycyjnego. Do oferty należy dołączyć kwit złożonego wadium w wys. 1 proc. oferowanej sumy na konto żyrowe G. Z. B. M. w N. B. P. w Gliwicach. GZBM zastrzega sobie dowolny wybór oferenta lub unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. (2279)

Wolne posady

ZJEDNOCZENIE z siedzibą w Katowicach poszukuje na kierownicze stanowiska biegłych księgowych, starszego referenta zaopatrzenia, oraz księgowych i referentów do działu zaopatrzenia i sprzedaży. Warunki korzystne. Podania z życiorysem kierować do PAP Katowice pod 45/48. 3369d

KONSTRUKTORÓW do konstrukcji kotłów wysokoprężnych, parowozów i rurociągów oraz kalkulatorów, planowych, i rysowników, wysokokwalifikowanych kotlarzy i spawaczy, dopuszczonych przez Stowarzyszenie Dozoru Kotłów do spawania kotłów przyjmie Zakład Kotłowy, Chorzów, 1 Maja 17, tel. 414-63,4. Warunki jak w Przemyśle Węglowym. 3368g

NAUCZYCIELE hodowli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych potrzebni. Zgłoszenia Liceum Rolnicze, Łodygowice powiat Żywiec. 3365d

OWCZARZ znający hodowlę owiec zostanie zaraz przyjęty. Warunki według umowy. Zarząd Państwowego Uzdrowiska Solice Zdrój. 3347d

POSZUKUJEMY fachowca do prowadzenia gospodarki rybnej. Zarząd Państwowego Uzdrowiska Solice Zdrój. 3346d

GOSPODYNI znająca doskonale gospodarstwo mleczne i hodowlę kur zostanie natychmiast przyjętą do Zakładu Ogrodniczego Państwowego Uzdrowiska Solice Zdrój. Warunki według umowy. 3341d

MASZYNISTKI na zastępstwo poszukuję. Katowice, Warszawska 10/I. 6319g

FRYZJERKA manicurzystka, siła dobra od zaraz. Warunki 50%. Karpacz 1 Maja 34. Rozmus Bronisław. 3359d

Posad poszukują

PRZEDSTAWICIEL, młody handlowiec, kierowca (czerwone prawo jazdy) przyjmie odpowiednią posadę. Oferty „Dziennik Zachodni" Katowice pod „3335". 6433g

MISTRZ kowalsko - ślusarski z egzaminem kucia koni przyjmie posadę stałą wraz z mieszkaniem w przedsiębiorstwie państwowym. Wiadomość Jan Bojko, kiosk, Żywiec. 3335d

WYKWALIFIKOWANA biuralistka znająca księgowość, listę płac korespondencję, maszynopismo, zmieni pracę wzgl. przyjmie pracę popołudniową. Oferty Czytelnik Katowice „Pracs". 6502g

MISTRZ stolarsko - budowlany z długoletnią praktyką zmieni posadę. Zgłoszenia Czytelnik Gliwice pod „Mistrz". 6616g

PRZEDSTAWICIEL uprawniony, obeznany z akwizycją przyjmie zastępstwo renomowanych firm branży żelaznej galanteryjnej, gospodarczej chemicznej, technicznej i rolniczo-handlowej na województwa Śląskie i Krakowskie. Oferty: do Czytelnika Katowice pod „5459". 6589g

MŁODY czeladnik piekarsko-cukierniczy z znajomością gatunków lodów poszukuje pracy. Oferty. Czytelnik Katowice pod „5450" 6603g

WYKWALIFIKOWANE wychowawczynię poszukuje posady. Oferty Czytelnik Gliwice pod „5437". 6595g

Kupno

KORKI, BUTELKI, AZBEST, KUPUJE WYTWÓRNIA WIN, ADAMCZYK w Bytomiu, Smolenia 32. 5763g

ELEKTROLITY, lampy radiowe kupuje „Radiostar" Poznań, Kilińskiego 4 3201d

MASZYNY do szycia kupuje Singer, Katowice 3 Maja 23. 6604g

GNIOTKĘ (Walce) kupię. Oferty kierować „Alfa" Fabryka Musztardy, Bytom, Katowicka 47. 6555g

DUBLÓWKĘ do szycia podaszew kupię. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „5416". 6559g

WANILINĘ stale kupuje - **STRÓJWĄS** Kraków Kapucyńska 3. 3339d

GOSPODARSTWO rolne w okolicy podgórskiej blisko lasu i rzeki kupię natychmiast. Of. „Czytelnik" Chorzów pod „Gospodarstwo rolne". 6360g

KUPIMY oś przednia kompletną z amortyzatorami do samochodu osob. Hanomag 1.3". Spółka Inżynierska. Katowice, Topolowa 21. Tel. 564-44. 6503g

Sprzedaże

DZIENNIK Ustaw komplet 1910 — 1939 sprzedam. Jan Steinauer. Kraków, Tomasza 26, III piętro. 3285d

SPRZEDAM całkowite urządzenie wytwórni lemoniady. Cena 200. Włochy k/Warszawy, Żymierskiego 24 — 1, Gronowit. 3336d

MŁYNARZE — przybory młyńskie artykuły techniczne dostarcza Młynarstwo" **Kraków.** Filipa 18. 3327d

SAMOCHÓD Opel Olimpia na chodzie po generalnym remoncie, stan b. dobry — okazyjnie sprzedam. Zgłoszenia tel 358-58 od godz. 8 — 17. 6500g

NA „DNI KRAKOWA" poleca **ŚLĄSKA KUCHNIA** doskonałe piwo jasne, ciemne, porter **RESTAURACJA** pod **„BECZKĄ"** jak dawniej w Chorzowie obecnie Kraków, Plac Szczepański 7. Dla wycieczek oraz zwiedzających ceny 10 proc. obniżone. 3336d

WCZASOWICZOM i pensjonatom wysyła pocztą za pobraniem świeżą kawę herbatę, towary kolonialne. Firma Michał Wirga. Wrocław, Rynek 2. 3329d

TANIE MEBLE, miękkie - twarde, łóżeczka dziecinne. Kosze wszelkiego rodzaju, leżaki poleca Wytwórnia koszykarska Katowice, Stawowa 7. 3310d

SAMOCHÓD 4 osob. Cabriolet Ford-Eifel w bardzo dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia: Gliwice, tel. 37-63 od godz. 14 — 16 6547g

CIĄGNIK (MIAG) z przyczepą, 8 ton na chodzie z papierami, stan dobry do sprzedania. Oglądać Bytom, Krakowska 25. 6551g

OKAZJA! Salonik „Empire", mahoń piękny, nie używany inkrustowany. Wiadomość: Kraków, Bracka Nr 6. Firma Łapczyński. 6518g

STREPTOMECYNĘ do sprzedania. Wiadomość: Gliwice Mickiewicza 65, tel. 24-07. wieczorem. 6537g

PLAC budowlany ca 900 mq w centrum Częstochowy do sprzedania. Wiadomości Ks Kali Częstochowa, ul. 3-go Maja 30/II. 3370d

KUCHNIE, sypialnie nowe sprzedam. Wiadomość Chorzów, 3 Maja 45 w składzie 6518g

CIĘŻARÓWKĘ Chevrolet 3,5 ton w dobrym stanie sprzedam. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „5472". 6620g

WÓZ I KUTER sprzedam Wiadomość: Sosnowice, Rybna 27, Wardęga. 6385g

»WANDERER«

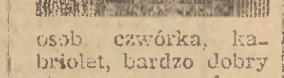

osob. czwórka, kabriolet, bardzo dobry stan — **sprzedam. Poznań — Hetmańska nr 40, m 2. Tel. 65-15.** 2251

KOMPRESOR 240 m³/godz. 8 Atm. sprzedam. Kraków, Mazowiecka 6, warsztaty. 3352d

MOTOCYKL setkę sprzedam. Tomaszewski Chorzów, Wolności 74. 6552g

SKÓRNY klej perełkowy okazyjnie 500 kg do sprzedania. Oferty wraz z oferowaną ceną do Czytelnika Katowice pod Nr „5151. 6505g

FABRYKA SZCZOTEK poleca dla szczotkarzy wszelkiego rodzaju oprawy do szczotek i style. Będzin, Krakowska 12, tel. 71643. 6398g

WÓZKI dziecinne sportowe rurkowe, cało niklowane, gwarantowane płomiennice, drut spiralny do plombowania — dostarcza „Stal" Wytwórnia Wyrobów Metalowych — Łódź Kilińskiego 20, Tel. 155-04. 3327d

TOKARNIA typu ciężkiego, rozstawienie kłów 1.000 mm wzniesienie nad łożem 2780 nad wykrojem 450 mm, 15 kół zmianowych, tarcza czteroszczękowa, śruba pociągowa, posów poprzeczny i podłużny, napęd pasowy, oraz **LOKOMOBILA CLAYTON — CHUTTLEWORTW** 6 — 8 A.m. przewoźna, na sprzedaż. Oferty: Dziennik Zachodni Bytom pod **„MASZYNY".** 6580g

SPRZEDAM motocykl marki „Zündapp" 250 ccm. model 41 r., stan pierwszorzędny nowe gumy, rama prasowana, nowa rejestracja. Wiadomość: Firma Bosch. Gliwice, Okopowa 8 od 8-ej do 16-tej, tel. 40-44. 6612g

CHŁODNIA elektryczna 600 litr, pojemności użytkowej, kompletna — nowa okazyjnie do sprzedania — tel. 42-46 lub 31-03 — Gliwice. 6613g

OSTĄPIĘ 12 ampułek „Streptomecyny. Gliwice. Kościuszki 34, la. 5. 6614g

NOWOCZESNY motocykl na kardan, stan pierwszorzędny, 200 ccm. Maszynę do gięcia rur, maszynę do wibrowania betonu motor elektryczny 110 V, 3000 obrotów 3/4 P. S. sprzedam. — Wiadomość: Gliwice tel. 35-07. 6613g

AUTOBUS MAGIRUS ropniak 130 P. S., 30 miejsc siedzących, 20 stojących — sprzedam. Zgłoszenia: Zabrze, Gen. Pułaskiego 6, tel. 38-24 — Szumowski. 6597g

FORD samochód 3 tonowy na chodzie w dobrym stanie, części zapasowe, tanio sprzedam. Filipczyk Józef, Wisła - Jaworník 771, pow. Cieszyn. 6604g

KARUZELĘ łańcuchową 11 m, nową niewykończoną, sprzedam lub przyjmę wspólnika. Oferty PAR Poznań, Ratajczaka 7 pod „5,1010". 3331d

FOTOAPARATY — filmowe 16 mm. Projekty - Epidiaskopy itp. Jan Pujdak i S-ka, Łódź Piotrkowska 83, tel. 126-62. 3328d

PÓŁ DOMU — dzielnica podjasnogórska — sprzedam. Częstochowa, 3-go Maja 22. Alfred Kletowski. 3326d

SAMOCHÓD DWK dwuosobowy, tanio, Cieplice Mireckiego 1, tel. 413. 3343d

LODY urządzenie mechaniczne F-my Zieleniewski (Rotofrigor) do wyrobu konserwowania na solankę długo. 3 metry. Płytą marmurowa, sprzeda Jankowski, Kraków, Madalińskiego 11, tel. 565-66. 3356d

SANDAŁKI, drewniaczki artystyczne pantofle domowe, sznurkowce, tenisówki. Wytwórnia Warszawa Emil Plater 35. 3354d

SPRZEDAJĘ komplety mebli Jelenia Góra, Zamenhofa 2/3. 3344d

FORMALINĘ 40% cztery beczki okazyjnie sprzedam Oferty do Czytelnika Katowice pod „Formalina". 6500g

PARCELA budowlana wraz z źródłem, Wisła - Głębce, okazyjnie do sprzedania. Oferty Czytelnik Katowice pod „5431". 6607g

SPRZEDAM 4 wagony londynów i łat oraz 2 wagony desek i bali św./10 Mrowiec Wojciech, Świnna 49 pow. Żywiec. 3334d

SPRZEDAM maszynę piekarską do rożków oraz motor do auta marki „Zetka" 2-taktowy. Studencki Julian, Żywiec, Komorowskich. 3355d

Zamiany

LOKAL 5-izbowy w Katowicach zamienię na 2 izby w Warszawie. Oferty pod: „Zamiana" kierować do Biura Ogłoszeń Pietraszek Warszawa, Wspólna 50. 3353d

Gotówka

WSPÓLNIKA do przemysłu z niewielką gotówką najchętniej starszego, nieżonatego, — natychmiast przyjmę. Oferty do PAP — Częstochowa pod „Solidna". 3337d

PRZYJMĘ wspólnika do sklepu z pokojem centrum Katowic tel. 365-54. 6477g

POSZUKUJĘ spólnika lub wydzierżawię stolarnię mechaniczna. Oferty Czytelnik Gliwice pod „Gotówka". 6517g

Mieszkania

MIESZKANIE 2 lub 3 pokojowe nowoczesne Ligota - Piotrowice poszukiwane natychmiast. Zwrot kosztów zapewniony. Wiadomość tel. 366-53. 6479g

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią na terenie Katowic. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „5453". 6583g

MIESZKANIE pokój — kuchnię w Katowicach lub okolicy poszukuję za zwrotem remontu. Oferty Czytelnik Katowice pod „5431". 6534g

Pokoje

SUBLOKATORSKIEGO pokoju z wszelkimi wygodami od zaraz poszukuje na okres do omówienia, bezdzietne małżeństwo. Oferty „Czytelnik" Katowice „MK" lub telefon 320-31. 6582g

POSZUKUJĘ pokoju kawalerskiego - śródmieście Katowic — dobrze zapłacę. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Pani na stanowisku". 6503g

Lokale handlowe

RESTAURACJĘ z trzy pokojowym mieszkaniem, dobrze prosperującą, cztery kilometry obok Bytomia, punkt i lokal pierwszorzędny odstąpię za zwrotem kosztów, powód choroba. Wiadomość: Bytom tel. 22-73. 6532g

RESTAURACJA w Zagłębiu Dąbrowskim do sprzedania. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „5413". 6533g

ODSTĄPIĘ sklep z pomieszczeniem Gliwice tel. 47-40, godz. 14—16. 6615g

LOKALU nadającego się na warsztat poszukuję w Katowicach lub okolicy. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „5473". 6622g

SKLEP kolonialno - spożywczy dobrze zaprowadzony w centrum z urządzeniem i towarem korzystnie sprzedam. B. Baliński, Będzin, Małachowskiego 5. 6500g

Zguby i kradzieże

NAGRODA 5.000 zł za oddanie zgubionej dnia 25 maja, okolice Poczty torebki damskiej wiśniowej wraz z wszelkimi dokumentami osobistymi na nazwisko Fiżbieta Kraś, Katowice, Plebiscytowa 2, m. 4. 6571g

SKRADZIONO deklarację wierności" zaświadczenie RKU Nr 6311 na nazwisko Sikora Józef. 6372g

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU- wydaną w Paczkowie na nazwisko Rydzyk Bronisław ur. 14. 7. 1922 Kwaśniów pow. Olkusz, zamieszkały w Głuchołazach. 3320d

SKRADZIONO wszelkie dokumenty i dowód osobisty na nazwisko **KONIECZNY** Joanna, Bytom, 28 Stycznia 9. 6557g

ZGUBIONO kartę ewakuacyjną z Trembowli, Buczkowski Aleksander, oraz opis mienia na nazwisko Buczkowska Stanisława — Miechowice, Stolarzowicka nr 12. 6553g

ZGUBIONO dowód osobisty, licencję na przemysł okrężny, oraz potwierdzenie wniosku na koncesję ze Zw. Zaw. Kupców, na nazwisko Michalak Hanna, Bytom, K. Miarki 62. 6559g

ZGUBIONO umowę najmu odcinek zameldowania, zatwierdzenie z Związku Kupców, życiorys i plan sklepu, Madejska Ihorowicz Anna. 6531g

ZGUBIONO legitymację kolejową nr 35136 na nazwisko Szczepańska Barbara. 6527g

ZGUBIONO kartę ewakuacyjną i legitymację kolejową, Stolar Helena Gliwice. 6529g

ZGUBIONO tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej na nazwisko Sośnierz Herta. 6525g

DNIA 20 V. zaginął pies rasy „Fokser" średnia wielkość, biało - czarny nogi białe, długowłosisty. Odprowadzić za wynagrodzeniem Gliwice, Okrzei 31. 6553g

SKRADZIONO zaświadczenie przynależności narodowej wydane przez tymczasowy Komitet Polski na Węgrzech w r. 1945 na nazwisko Hamza Honorata. 6522g

ZGUBIONO książkę rejestracyjną konia. Więzik Jan, Szczyrk 232. 3366d

PRZYBŁĄKAŁ się dog biało-czarny, młody, Katowice Warszawska 38/7 dom tylny 6524g

ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej Kowalik Stefan, Kamyce Daszyńskiego 2, 6506g

ZGUBIONO kolejowy dowód osobisty Nr 610369 na nazwisko Zawadzka Józefa Miedźno Nr 4. 6593g

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Bolesławiec na nazwisko Dygas Stanisław, Karpacz. 3342d

ZGUBIONO legitymację ZZPS wydaną przez Urząd Skarbowy w Będzinie, Czech Irena. 6599g

ZGUBIONO zaświadczenie repatrianckie wystawione w Równem, Curyło Stanisław, Gliwice. 6511g

Nagrzewnice hydrofory zbiorniki wodne

wykonuje

Biuro Techn. Inż. W. MALINOWSKI
Sosnowiec, Dębińska 1
Tel. 6-20-15
(2242)

Różne

TOKARZE przyjmą każdą obróbkę z dostarczonych metali, oraz spólnika — pośrednictwo wynagrodzą. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Zakłady Metalowe 46". 3325d

OSTRZEGAMY przed nabyciem maszyn do liczenia marki „Rheinmetall" Nr 6747 L. i maszyny ręcznej (Arytmometr) marki „Original Odhner" Nr 87402, które zostały skradzione z Oddziału 6 Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych w Bielsku. 3364d

HOTEL Warszawa Obrońców 1 przyjmuje gości. Tramwaj 25. 3305d

BIELSKO, pensjonat — wygodne noclegi, Mickiewicza 21 oficyna, 5 minut od dworca. 3357d

SZCZĘŚLIWY związek małżeński — tylko za pośrednictwem znanej Koncesjonowanej Poznańskiej Agencji Matrymonialnej. Wysyłamy informacyjny „Biuletyn Matrymonialny". Załączyć trzy znaczki — Poznań, skrytka 226. 3332d

BIURO MATRYMONIALNE „SERCE", Kraków, Podzamcze 20 — szybko ułatwia odpowiednie zaporznanie. 3229d

Uzdrowiska

RABKA „Pałacyk Babuni" na wysokim poziomie prowadzony pensjonat dla dzieci, opieka lekarska. — Ceny przystępne. 3203d

ZAKOPANE pensjonat „TERESA" pięknie położony, kuchnia pod kierownictwem siły fachowej ceny 600 — 750 zł. Zniżki dla młodzieży — telefon 14-58. 3357d

POKOJE do wynajęcia pięknia lesista zdrowa okolica przy stacji Rabsztyn, Zalesie 10. 6587g

Dzierżawy

RESTAURACJA — Bar — Dancing z mieszkaniem w centrum miasta wydzierżawię (przyjmę wspólnika). Powód choroba. Restauracja „Pod Powstańcem. Zabrze, Wolności 282. 6588g

PIEKARNIA, sklep wydzierżawię za zwrotem kosztów remontu zamianą mieszkania Swię tochłowice, Kol. Dworcowa 21 6500g

SZTANDARY
chorągwie
paramenta kościelne

wykonuje jedyna fachowa na miejscu firma

Józef Łowiński
Poznań, Garbary 20
Telefon 38-05

Dojazd tramw z Dworca Głównego do St. Rynku, oraz 5 i 8 do Garbar —

LICZNE UZNANIA ZA PRACE. 2290

Niszczy radykalnie robactwo: **PLUSKWY,** mole **„Plagin" SZCZURY,** myszy **„Trutol" KARALUCHY,** szwaby **„Robal".** W przeciwnym razie zwracamy pieniądze. — **Sprzedają apteki i drogerie.** (2030)

ARTYSTYCZNA PRACOWNIA TKACKA

„SAMODZIAŁ"

właścicielka Zofia Kahl Kraków, Pędzichów 11 poleca i przyjmuje zamówienia na czystowełniane materiały na kostiumy, płaszcze sukienki i ubrania. Kraty szkockie. Hurt i detal. 1963

PIEGI

żółte plamy opalenizną i inne nieczystości cery usuwa pod gwarancją

AXELA KREM

J. GADEBUSCHA
Wszędzie do nabycia (2291)

Szczotki — Pędzle

poleca **Hurtownia „Bazar Ludowy" Katowice, Moniuszki 10,** tel. 302-03. 2177

D. D. T. — PODKOWA
(odpełniany)
„Sadecko"
przeciw owadom w ogrodnictwie
„Proszek Lubelski"
tępi karaluchy szwaby,
„Pedikus"
bezst. sabad. przeciw wszawicy

Żądać w drogeriach

Odpowiedzi Redakcji

„Czytelnik znad Odry". Siedziba Konsulatu Generalnego RP w Holandii mieści się w Hadze, 25 Alexanderstraat.

„Jugosławia". Agendy Towarzystwa Polsko-Jugosłowiańskiego w Katowicach zostały przejęte przez Zarząd Główny tego Towarzystwa w Warszawie. Bliższy adres: Warszawa, Aleje Stalina 24.

Konrad Maciejowski, pow. lekarz weterynarii, Mirsk, D. Śląsk. Redakcja i administracja *„Hasła ogrodniczo-rolniczego"* znajduje się w Tarnowie przy ul. Matejki 13.

E. M. Katowice. Nie udało się nam natychmiast ustalić adresu Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Szwedzkiej. Na terenie Katowic takiego Towarzystwa nie ma. Możemy panu natomiast służyć adresem Szwedzko-Polskiej Izby Handlowej, który brzmi: Stockholm — Regeringsgatan 22. Stosunkami polsko-szwedzkimi zajmuje się obszernie pismo wydawane w Szwecji w języku polskim pt. „Polska Odrodzona" (po szwedzku „Det nya Polen"). Adres redakcji: Stockholm Box 4043. Pismo to jest również kolportowane w Polsce i można je nabyć za pośrednictwem większych księgarni Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik".

St. Siedlecki, Głubczyce. Z artykułu pt. „Tydzień Kultury a boks", nie skorzystamy. Kultura umysłowa i boks (w sensie sportu i wychowania fizycznego) ,naszym zdaniem, niewiele mają ze sobą wspólnego.

„Ka-ar" — Głubczyce. Reflektujemy raczej na materiał informacyjny a nie literacki. Prosimy przesyłać przez kilkanaście dni z rzędu krótkie wiadomości kronikarskie, ewentualnie odwiedzić nas w redakcji dla omówienia bliższych warunków współpracy.

Prof. Ewa Oleszkowska, Wrocław — Sępolno. Przypominamy sobie, iż w swoim czasie (przed kilkoma miesiącami) nadesłała nam pani utwór sceniczny o tematyce, związanej z Wiosną Ludów. Utwór był zaopatrzony godłem. W liście, napisanym wówczas do nas, prosiła pani, by go przekazać tym czynnikom, które rozpisały konkurs na takie właśnie dzieło. Ponieważ jury tego konkursu mieściło się w Katowicach przy Instytucie Śląskim (ul. Warszawska 37), tam więc też odesłaliśmy manuskrypt, o czym została pani przez nas powiadomiona natychmiast w niniejszej rubryce. Nie rozumiemy więc pretensji.

A. H. P., Pawłów, pow. Katowice. Poruszoną przez pana sprawę (sytuacji materialnej polskich żołnierzy w Anglii oraz ich rodzin przebywających poza terenem tzw. bloku szterlingowego) omawia obszernie i nieomal wyczerpująco artykuł pt. „Żywot nieurojony PKPR", zamieszczony w ostatnim numerze „Przekroju" (nr 164 — 30. V. — 5. VI. 1948).

Pod urokiem muzyki ludowej

Radziecki zespół pieśni i tańca na Śląsku

Zimą 1911 r. ukazały się na ulicach Moskwy afisze, zawiadamiające o „koncercie M. J. Piatnickiego i chłopów woronerskiej, riazańskiej i smoleńskiej guberni". 17 lutego chór Piatnickiego po raz pierwszy wystąpił na moskiewskiej scenie. Większość krytyków poświęciła temu wydarzeniu obszerne, w ciepłym bardzo tonie utrzymane artykuły. Chór Piatnickiego zdobył masy, wzbudził swą żywotnością entuzjazm i zachwyt. Piatnicki stworzył bowiem zespół, nierozerwalnie związany z wiecznie żywą i bogatą sztuką ludu rosyjskiego.

Założyciel chóru, M. J. Piatnicki, był samoukiem. Nie otrzymał on żadnego muzycznego wykształcenia. Niezwykły jego talent pozwolił mu jednak dojść do olbrzymich artystycznych sukcesów. Nie udało mu się wstąpić do konserwatorium moskiewskiego, bo był synem chłopa. Udało mu się jednak zapoznać ze sławnym wówczas profesorem śpiewu Everardim, który zajął się dalszym jego kształceniem. Piatnicki pozostawał przez dłuższy czas pod urokiem maniery śpiewaczej znakomitego włoskiego śpiewaka Battistiniego. Przeszedł włoską szkołę wokalną, ale nie zapomniał ani na chwilę o swojej ojczystej sztuce. I wrócił do niej.

Wyjeżdża rokrocznie na głuchą wieś, w rodzinne strony, zbiera materiały, dotyczące sztuki ludowej, tradycji. Wyszukuje po wsiach wyróżniających się talentem wykonawców sztuki ludowej. Zbiera coraz większy zespół. Postanawia zorganizować chór. Nie otrzymuje z niczyjej strony poparcia, trudności piętrzą się na każdym kroku, musi liczyć tylko na własne, nader skromne środki. Wytężoną pracą osiąga to, do czego dążył.

Droga do sławy

W ciągu pierwszych sześciu lat swego istnienia chór występował rzadko. Po każdym koncercie, członkowie chóru wracali do swych wsi i przyjeżdżali znów na wezwanie Piatnickiego. Popularność jego jednak wciąż wzrastała. W 18 — 14 roku ukazuje się w druku zbiór „Koncertów M. J. Piatnickiego z włościanami", który jest wprost rozrywany.

Rewolucja Październikowa otwiera przed chórem nieograniczone perspektywy twórcze. Spełnia się marzenie Piatnickiego: większość członków chóru osiada w Moskwie. Piatnicki ze zdwojoną energią przystępuje do roboty. Sława chóru rośnie. Szczyt jej osiągnął on jednak koncertami radiowymi. Miliony ludzi słuchają jego koncertów, pieśni z jego repertuaru rozbrzmiewają po całym kraju. Piatnicki otrzymuje w r. 1925 tytuł zasłużonego artysty republiki, jedno z najwyższych odznaczeń artystycznych.

W r. 1927 Piatnicki umiera. Dzieło jego kontynuuje od tej chwili siostrzeniec jego, wybitny specjalista literatury i sztuki ludowej, Piotr Kazmin. Od 1931 współpracuje z chórem kompozytor radziecki, Włodzimierz Zacharow. Od 1935 chór staje się zawodowym zespołem.

Repertuar chóru rozszerza się wciąż. Dopełniają go pieśni radzieckie i pieśni, stworzone w okresie bohaterskiej walki z najeźdźcą hitlerowskim. Podstawą programu pozostaje jednak nadal stara ludowa pieśń rosyjska. Ta bezgranicznie bogata pieśń staje się też rdzeniem ostatnich większych prac chóru, jak na przykład, scen rosyjskiego wesela ludowego.

Pieśń zdobywa miliony

Piatnicki chciał, aby jego chór wykonywał pieśni tak, jak je śpiewa lud. Rozumiał, że wokalne mistrzostwo ludowe nie wymaga żadnej akademickiej korekty.

Dbałość o czystość stylu, zachowanie swoistego oblicza, swoboda improwizowania w wykonaniu — oto najważniejsze cechy chóru im. Piatnickiego. Pieśniarz ludowy nie jest związany ramkami wokalnej „partii", nawet nie myśli o niej: śpiewa tak, jak czuje i rozumie w chwili wykonywania pieśni.

Repertuar chóru składa się ze starych pieśni ludowych, pieśni nowej wsi radzieckiej i znanych rosyjskich „czastuszek". Z nowych utworów, włączonych do repertuaru wyróżniają się pieśni kompozytora Zacharowa. Współpraca z chórem pozwoliła mu przyswoić sobie właściwości stylu ludowego. I dlatego pieśni jego nie naruszyły stylistycznej całości chóru, na odwrót, wzbogaciły ją nowymi wartościami, w duchu i formie niezwykle bliskimi twórczości ludowej. Panuje w nich nastrój liryczny, tak charakterystyczny dla pieśni rosyjskiej.

Skład chóru uzupełnia orkiestra instrumentów ludowych i zespół taneczny. Wzbogaciły one program chóru epizodami tanecznymi i samodzielnymi występami rosyjskiej orkiestry ludowej. Kierownik orkiestry, Wasilij Chwatow, jest na przestrzeni całej swej działalności nowatorem. Odnosi się to przede wszystkim do składu orkiestry, jak i do instrumentów: poświęcił bardzo dużo pracy udoskonaleniu tych instrumentów ludowych. Jest też autorem szeregu prac kompozytorskich.

We wszystkich tańcach, które wykonuje zespół przy chórze im. Piatnickiego oczarowuje widzów bezpośredniość i świeżość — cechy, tak charakterystyczne dla ludowej choreografii rosyjskiej. Tańce te często przenoszone były na estradę wprost ze wsi w nienaruszonej formie, w bezpośrednim ich pięknie. I to piękno zdobywa właśnie widza. W repertuarze grupy tanecznej są stare tańce i „pliaski" ludowe, i te, które niedawno weszły w życie ludu rosyjskiego.

Stworzenie zespołów tanecznego i instrumentalnego zrodziło myśl organicznego zespolenia poszczególnych elementów programu w jedną całość. Pieśni przeplatają się z tańcami i utworami, wykonywanymi przez orkiestrę. Tematyczność programu nie wpłynęła w najmniejszym stopniu na jego teatralizację. Pieśń nadal pozostała środkiem ciężkości programu.

Nie należy zapominać o jednej jeszcze stronie pracy chóru: o kostiumach. Wspaniałe, wielobarwne stroje ludowe tworzą niezwykle bogate tło dla pieśni i tańca rosyjskiego.

Chór im. Piatnickiego pozwolił nam poznać piękno ludowej pieśni rosyjskiej w najbardziej oryginalnym i doskonałym wykonaniu.

SPORT

Doborowa stawka kolarzy

startuję w „Wyścigu dookoła Polski"

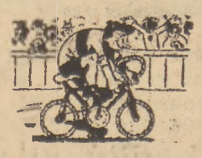

KATOWICE. Kierownictwo imprezy kolarskiej „Wyścig dookoła Polski" w porozumieniu z Polskim Związkiem Kolarskim zdecydowało — całkiem słusznie naszym zdaniem — że w wyścigu mogą wziąć udział jedynie ci zawodnicy, którzy mogą się wykazać dobrymi wynikami, uzyskanymi w poprzednich zawodach. Dotyczy to — rzecz jasna — jedynie polskich kolarzy. Organizatorzy uniknął w ten sposób wielogodzinnych nieraz wyczekiwań na ostatniego zawodnika, który został wyprzedzony przez czołówkę o wiele kilometrów.

*

Na terenie województwa śląsko dąbrowskiego prace przygotowawcze do należytego zorganizowania etapu w Bytomiu idą „całą parą". Komisarz wyścigu, dyr. Kobus, z uznaniem podkreślił na konferencji prasowej w Warszawie, że Bytom bodaj najlepiej w Polsce zdał egzamin w organizowaniu etapu w zeszłorocznym „Tour de Pologne". Jesteśmy przekonani, że i w bieżącym roku komitet organizacyjny w Bytomiu, z prezydentem Miętkiewiczem na czele, uczyni wszystko, ażeby potwierdzić opinię komisarza wyścigu.

Na czele komitetu w Opolu stanął prez. Gwiazda, w Strzelcach — starosta powiatowy Nowak oraz burmistrz Kisliński, w Toszku — prezydent Polak Jadwiga oraz w Pyskowicach — burmistrz Depcik.

*

W ubiegłym roku sekcja nagród komitetu etapu w Bytomiu zebrała 600 darów wśród śląskiego społeczeństwa. Sądzić należy, że i obecnie cyfra ta nie tylko nie zmaleje, a raczej powiększy się jeszcze. Z zebranych nagród trzecia tylko część przesłana zostanie do Warszawy do ogólnego rozdziału, reszta zaś rozdzielona zostanie w Bytomiu wśród zawodników, którzy osiągną najlepsze rezultaty na odcinku Wrocław — Bytom.

*

Jak wiemy z doświadczenia, obserwatorzy wyścigu, pragnąc przyjść z pomocą jadącym kolarzom, podają im często wodę czy inne napoje przeważnie w szklanych naczyniach. Przypominamy, że jest to rzeczą niedozwoloną, gdyż naraża to zawodnika na dyskwalifikację. Nie znaczy to wcale, że nie wolno wody podawać, trzeba ją tylko podać w innych naczyniach (np. blaszanych).

*

Regulamin „Wyścigu dookoła Polski" pozwala zawodnikom na zamianę między sobą rowerów. Wszelkie reparacje jednak dokonać musi zawodnik sam, bez uciekania się do pomocy osób postronnych. Jedynie w razie poważniejszego uszkodzenia roweru — nie dającego się naprawić, jak np. złamanie ramy lub koła — kolarz będzie mógł korzystać z pomocy mechanika jadącego w wozie technicznym.

Przebicie gumy nie uprawnia do zmiany koła.

Kielas walczy z Zatopkiem

Warszawa. 8 czerwca odbędą się w Brnie zawody lekkoatletyczne „Vysokoskolsky" Brno — Cracovia. Będzie to drugie spotkanie po wojnie obu tych klubów.

Do Brna poza drużyną Cracovii wyjedzie 5 zawodników z grupy olimpijskiej: Adamczyk, Łomowski, Kielas, Kiszka i Gierutto.

W ramach meczu odbędzie się bieg na 5 km z udziałem Zatopka i Kielasa.

10 czerwca grupa olimpijska i zespół Cracovii wezmą udział w zawodach w Opawie, a 12 czerwca Cracovia rozegra mecz w Ołomuńcu.

*

22—23 czerwca odbędzie się w Morawskiej Ostrawie międzypaństwowe spotkanie kobiece Polska — Czechosłowacja w ramach trójmeczu męskiego Holandia — Węgry — Czechosłowacja.

Wisła—Garbarnia

4:0 (3:0)

Kraków (tel. wł.). **Spotkanie dwóch drużyn Krakowa — Wisły i Garbarni, zakończyło się wysokim zwycięstwem Wisły w stosunku 4:0 (3:0).**

Zwycięskie bramki padły ze strzałów Kohuta i Gracza.

ŁKS — Widzew

6:2 (4:1)

Łódź (tel.). Łódzki Klub Sportowy nie miał zbyt trudnego zadania w spotkaniu z najsłabszym zespołem ligowym — Widzew, toteż rozgromił go w stosunku 6:2.

Bramki dla ŁKS-u zdobyli: Janeczek 3, Baran 2 oraz Łuć 1.

ZZK (Poznań)—Warta

2:0 (1:0)

Poznań (tel.). Warta raz jeszcze dowiodła, że przeżywa ostry kryzys, przegrywając w spotkaniu z drużyną kolejarzy 0:2 (0:1).

Bramki dla ZZK zdobyli: Anioła i Polka.

Polonia (Bytom)—Rymer

3:1 (3:0)

Tarnovia — Cracovia

1:1 (1:0)

Tarnów (tel. wł.). **Spotkanie ligowe rozegrane pomiędzy zespołami Tarnovii i Cracovii, zakończyło się po wyrównanej grze, wynikiem nierozstrzygniętym 1:1.**

TABELA LIGOWA

Ruch	8	14	35:10
Polonia Bytom	9	13	19:16
Legia	9	12	19:13
Cracovia	8	11	19:13
Wisła	9	9	24:16
Polonia W-wa	9	9	20:18
Rymer	9	8	22:21
AKS	8	8	14:15
Garbarnia	9	8	11:14
ŁKS	9	7	20:24
Tarnovia	9	7	18:17
ZZK	8	6	12:14
Warta	8	6	12:20
Widzew	8	2	12:38

Derby Chorzowa

Ruch—AKS 2:0 (1:0)

Chorzów (tel.). **Wobec 30 tysięcy widzów odbył się na stadionie Ruchu w Chorzowie-Batorym mecz ligowy pomiędzy dwoma zespołami Chorzowa — Ruchem i AKS-em.**

Spotkanie to rozpoczęło się przy obustronnych atakach w bardzo szybkim tempie. Obie drużyny miały już na początku meczu wiele okazji do zdobycia bramek, przy czym Ruch miał większego pecha gdyż gracze kilka razy trafili w poprzeczkę lub słupek. Prowadzenie dla drużyny Ruchu zdobył wspaniałą „bombą" z 25 m. Alszer w 21 minucie gry. Od tej chwili gra się nieco zaostrzyła której ofiarą padł napastnik Ruchu, Morys, schodząc kilka razy z boiska. Obie drużyny grały do przerwy w dalszym ciągu w bardzo szybkim tempie, lecz wszelkie akcje, przeprowadzane przez obie drużyny nie przyniosły zmiany wyniku.

Pierwsze minuty po przerwie należą do Ruchu, który w tym czasie gra na połowie boiska AKS-u. Już w 6 minucie Cieślik piękną główką strzela drugą bramkę. Następne minuty gry stoją pod znakiem szalonej przewagi Ruchu, którego gracze bez przerwy atakują bramkę AKS-u.

Legia-Polonia (W-wa)

1:0 (0:0)

Warszawa (tel.). — Piłkarskie derby Warszawy zakończyły się nieznacznym zwycięstwem zespołu Legii. Polonia była równorzędnym przeciwnikiem i na porażkę nie zasłużyła.

Zwycięska bramka dla Legii padła w 13 minucie drugiej części meczu ze strzału Górskiego.

O wszystkim po trochu

SKŁAD DRUŻYN NA MECZ BOKSERSKI WARSZAWA —

Warszawa. Dnia 6 czerwca br. odbędzie się w Warszawie międzymiastowe spotkanie pięściarskie Warszawa—Gdańsk. Zestawienie par przedstawia się następująco (na pierwszym miejscu zawodnicy Warszawy):

Waga musza: Patora — Samulewski, w koguciej: Flisiak — Gelhar, w. piórkowa: Czortek — Antkiewicz, w. lekka: Komuda — Gołyński, w. półśrednia: Wasiak — Iwański, w. średnia: Kolczyński — Kwiatkowski, w. półciężka: Archacki — Rycki, w. ciężka: Kotkiewicz — Kryszewski.

LEKKOATLECI SZWEDZCY PRZED OLIMPIADĄ

Sztokholm. Czołowi lekkoatleci szwedzcy uzyskali ostatnio następujące wyniki: 1500 m: 1) Eriksson — 3:56, 2) Aberg — 3:57,6, 3) Nilsson — 3:58.

Rzut oszczepem: 1) Petterson — 67,03 m, 2) Bergland — 64,32 m.

Pchnięcie kulą: 1) Arvidsson — 15,13 m.

NOWY REKORD WĘGIER W PŁYWANIU

Budapeszt. Pływak węgierski Szatmari (MTK) ustanowił nowy rekord Węgier na 200 m stylem dowolnym, przepływając ten dystans w czasie 2:11,6 min.

PREMIER PRZYJMUJE DELEGACJĘ

Warszawa. W dniu 2 bm. premier Cyrankiewicz przyjął w Prezydium Rady Ministrów delegację Polskiego Komitetu Olimpijskiego w osobach: wiceprezesa gen. Kuszki, sekretarza generalnego Forysa i skarbnika dyr. Askanasa.

Czescy automobiliści startują w Polsce

Praga. Czeskie zakłady samochodowe „Skoda" w Mlade Boleslavi postanowiły zgłosić 3 wozy typu „Skoda-Tudor" na XIV międzynarodowy raid automobilowy, który odbędzie się w dniach od 25 czerwca do 5 lipca br. w Polsce.

»Święto Wiosny« w Zakopanem

Zakopane. W dniach 5 — 7 bm. odbędzie się w Zakopanem wielki festiwal ludowy pod nazwą „Święto Wiosny". W ramach imprezy odbędzie się turniej zespołów góralskich tańca, pieśni i muzyki oraz barwny „redyk" ulicami Zakopanego. W programie przewidziany jest również koncert słynnego chóru akademickiego „Echo" z Krakowa.

Całość imprezy przedstawia się bardzo atrakcyjnie ze względu na uczestnictwo słynnych zespołów góralskich, które ostatnio występowały na festiwalu sztuki ludowej w Pradze.

Na zakończenie odbędą się wycieczki w góry pod kierownictwem kwalifikowanych przewodników tatrzańskich P. T. T.

Słuchamy radia

Słuchamy radia

5,58 Sygnał i zapowiedź stacji. 6,00 Sygnał i „Kiedy ranne". 6,05 Gimnastyka. 6,15 Wiadomości. 6,20 Zegarynka muzyczna. 6.50 Program. 7.00 Sygnał czasu i dziennik. 7,15 Zegarynka muzyczna. 8,20 Informacje ogólnopolskie. 8.25 Skrzynka PCK. 8.35 Odcinek powieści. 8,50 Pogadanka dla gospodyni. 9,00 Zapowiedź programu. 11,57 Sygnał i hejnał. 12.04 Dziennik. 12.25 Arie i pieśni kompozytorów rosyjskich. 12,50 Pogadanka wiejska. 13.00 Audycja rozrywkowa. 14.00 Koncert solistów. 14.30 Koncert życzeń. 14,50 Komunikaty. 15.00 Informacje Polski południowej. 15.15 Artykuł aktualny. 15.25 „Scena i ekran". 15.30 Słuchowisko dla dzieci. 16,00 Dziennik. 16.25 Pogadanka. 16,30 Skrzynka ogólna. 16,45 „Przy sobocie po robocie". 18.00 Lekcja jęz. rosyjskiego. 18.15 Recital fortepianowy. 18.45 Odcinek powieści. 19.00 Dziennik 19.15 Z okazji II-go Śląskiego Tygodnia Kultury rozmowa z laureatami Wojewódzkiej Rady Kultury. 20.00 Koncert symfoniczny transmitowany z Pragi. 21,05 Opowiadanie Jana Brdy pt. „Pszczelarz". 21,20 dalszy ciąg koncertu z Pragi. 22.00 Wieczór Mickiewiczowski. 22.30 Koncert Orkiestry 23,00 Ostatnie wiadomości. 23.15 Program na dzień następny. 24.00 Zakończenie audycji.

Pod włos...

Reforma

Nie można powiedzieć, żebyśmy byli narodem cierpliwym. Ledwie na przykład ktoś wspomni, że pisownia nasza mu się nie podoba i że właściwie trzeba by ją zreformować, już zaraz ktoś inny do tej roboty się zabiera. Na przykład taka DOKP Katowice. Wypuściła ona ostatnio bilety z nadrukiem, zawierającym kilka poważnych reform ortograficznych. Bilet taki przedstawia się następująco:

„DOKP Katowice, ulgowy ze zniżką 50% B
Świentochłowice
Zabrze
przez Ruda Śl
3 kl. poc osobowy
i t. d."

Wynika więc z tego po pierwsze, że nazwa Świętochłowice została uznana za nieodpowiednią. Pocóż Swię-tochłowicom to „ę"? Czy z „ę" miał już kto kiedy jaką korzyść...? Z „ę" jest właściwie tylko kłopot i niepotrzebne zawracanie sobie głowy. Lepiej więc to całe „ę" wyrzucić a zastąpić je literami „en". I stąd — Świentochłowice.

Druga sprawa, to sprawa Rudy Śląskiej. Pocóż ta Ruda Śląska ma się odmieniać? Zaraz wtedy są potrzebne jakieś końcówki, prefiksy, sufiksy itd. — a jak się Rudy nie odmienia, to cały ten kłopot odpada. I zamiast mówić „Jadę do Zabrza przez Rudę Śląską" mówimy — „Jadę do Zabrza przez Ruda Śl." Jest to bardzo proste i jasne. — Gdzie byłeś? — W Ruda Śl. — Skąd wracasz? — Z Ruda Śl. I tak dalej i dalej.

Inna rzecz, że w tej nowej reformie, wprowadzonej w życie przez DOKP Katowice, jedna kwestia jest niejasna. Dlaczego tylko Świętochłowice i Ruda Śl. mają owej reformie podlegać? A inne miejscowości na nowym terenie nie...? Niby z jakiej racji nie...?

Stanowczo to musi być wyjaśnione!

Niejaki X.

Redaguje: Kolegium Redakcyjne *Redakcja*, Katowice, ul. Młyńska 9, tel. 309-73, 305-73, 555-33, 311-84. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godziną 11—18 codziennie. *Administracja Wydawnictw:* Katowice, ul. Młyńska 9, tel. 301-69. Prenumerata miesięczna z odbiorem na miejscu w Katowicach 120 zł — z przesyłką poczt. 135 zł — z odnoszeniem do domu 170 zł. PKO Katowice III-4950. *Dział Ogłoszeń:* Katowice ul. 3 Maja 12, tel. 308-74 — PKO Katowice III-4880. — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. Wydawca: „CZYTELNIK", Katowice, ulica 3 Maja 12. Druk: *Drukarnia Nr. 9*, Sp. Wyd. „Czytelnik", Katowice, ul. 3 Maja 12, tel. 310-59. R 30561